

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

31 dekabr 2020-ci il tarixinə

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə
Hesabatları və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

Mündəricat

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	1
Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat	2
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	3
Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	4

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun fəaliyyəti	5
2. Fondun əməliyyat mühiti	7
3. Əsas uçot siyasəti	7
4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr	19
5. Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi	20
6. Yeni uçot qaydaları	20
7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	21
8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri	23
9. Qızıl külçələr	31
10. İnvestisiya mülkiyyəti	31
11. Birgə müəssisələrə investisiyalar	34
12. Kapital qoyuluşları	35
13. Uzunmüddətli öhdəliklər	35
14. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	36
15. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqi	37
16. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir	37
17. Əməliyyat xərcləri	37
18. Fond tərəfindən köçürmələr	37
19. Mənfəət vergisi	38
20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar	38
21. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirmə kateqoriyaları üzrə təqdim edilməsi	43
22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi	44
23. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər	52
24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	52
25. Strukturlaşdırılmış müəssisələrdə iştirak payları	54
26. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr	55

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurasına:

Rey

Bizim fikrimizcə, hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun ("ARDNF") və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə - "Fond") 31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə nəticələrini və konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Auditin predmeti

Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat; və
- əsas uçot siyasəti və digər izahedici məlumatlar daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.

Rey üçün əsas

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin "Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti" bölməsində əks etdirilir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edir.

Müstəqillik

Biz Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsinə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) (MBEŞ Məcəlləsi) uyğun olaraq Fondan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz MBEŞ Məcəlləsinə uyğun olaraq, etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqçılıq və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Fondu ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativini olmadığı hallar istisna olmaqla, Fondun öz fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, uyğun olduqda fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı məlumatların açıqlanması və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinə əsasən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslər Fondun maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz fırıldaçılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Fırıldaçılıq və ya səhv nəticəsində yaranacaq təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqda və ya bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlara təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- Fırıldaçılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklərə qarşı audit prosedurları işləyib hazırlayır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yeterli və müvafiq əsas təmin edən audit sübutu əldə edirik. Fırıldaçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, fırıldaçılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- Fondun daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işləyib hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Tətbiq edilən uçot siyasətlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Fondun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yeterli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixində əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Fondun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirmək üçün Fonda daxil olan müəssisələrin maliyyə məlumatları və ya fəaliyyəti ilə bağlı yeterli müvafiq audit sübutu əldə edirik. Biz Fondun auditinin idarə edilməsi, nəzarəti və həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyıyıq. Biz auditor rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıyıq.

Biz korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

Pricewaterhouse Coopers Audit Azerbaijan LLC

Bakı, Azərbaycan Respublikası

21 may 2021-ci il

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	31 dekabr 2020	31 dekabr 2019
Aktivlər			
Uzunmüddətli aktivlər			
İnvestisiya mülkiyyəti	10	1,784,534	2,517,219
Əmlak və avadanlıqlar		121,746	124,723
Qeyri-maddi aktivlər		59	2,632
Birgə müəssisələrə investisiyalar	11	1,053,977	1,047,199
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		2,960,316	3,691,773
Qısamüddətli aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	4,059,687	2,590,446
Müddətli depozitlər		2,352	7,577
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri	8	56,870,415	59,612,520
Qızıl külçələr	9	10,490,279	8,381,163
Sair qısamüddətli aktivlər		20,244	27,677
Cəmi qısamüddətli aktivlər		71,442,977	70,619,383
CƏMİ AKTİVLƏR		74,403,293	74,311,156
Kapital			
Kapital qoyuluşu		32,507,771	37,529,718
Xarici valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat		976,768	776,386
Bölüşdürülməmiş mənfəət		40,268,812	34,908,734
Təsisçiyə aid olan kapital		73,753,351	73,214,838
Nəzarət olunmayan iştirak payı		7,608	7,502
Cəmi kapital		73,760,959	73,222,340
Öhdəliklər			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Tөрəmə müəssisələrin borcları		515,327	928,066
Zəmanət depozitləri		12,248	49,302
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi		12,050	15,894
İcarə öhdəlikləri		80,054	77,792
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		619,679	1,071,054
Qısamüddətli öhdəliklər		22,655	17,762
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		642,334	1,088,816
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		74,403,293	74,311,156

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat**

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	2020	2019
Effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faiz gəliri		64,364	40,914
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	14	702,657	922,538
Dividend gəliri		340,998	390,334
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən xalis gəlir/(zərər)	15	1,243,580	(524,267)
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir	16	953,919	2,245,291
Qızıl külçələr üzrə xalis gəlir	9	2,059,788	1,194,590
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis (zərər)/gəlir	10	(115,164)	64,971
İcarə gəliri		63,915	75,724
Sair əməliyyat gəliri		13,899	32,937
Cəmi əməliyyat gəliri		5,327,956	4,443,032
Əməliyyat xərcləri	17	(87,460)	(103,437)
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	11	32,871	(22,056)
Tөрemə müəssisəsinin satışından gəlir		86,149	-
Vergidən əvvəlki mənfəət		5,359,516	4,317,539
Mənfəət vergisi gəliri/(xərçi)	19	593	(1,320)
İl üzrə xalis mənfəət		5,360,109	4,316,219
Sair məcmu gəlir:			
<i>Sonradan mənfəət və ya zərəre yenidən təsnifləşdirilə bilən maddələr</i>			
Xarici əməliyyatlar üzrə maliyyə məlumatlarının təqdimat valyutasına çevrilməsi		203,805	12,209
İl üzrə sair məcmu gəlir		203,805	12,209
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		5,563,914	4,328,428
Mənfəətin:			
- Təsisçiyə aid olan hissəsi		5,360,078	4,316,070
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi		31	149
İl üzrə mənfəət		5,360,109	4,316,219
Cəmi məcmu gəlirin:			
- Təsisçiyə aid olan hissəsi		5,560,460	4,325,491
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi		3,454	2,937
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		5,563,914	4,328,428

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

	Qeyd	Təsisçiyə aid olan hissə				Nəzarət olunmayan iştirak payı	Cəmi kapital
		Kapital qoyuluşu	Valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi		
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>							
1 yanvar 2019-cu il tarixinə qalıq		33,689,328	766,965	30,592,664	65,048,957	8,436	65,057,393
İl üzrə mənfəət		-	-	4,316,070	4,316,070	149	4,316,219
Sair məcmu gəlir		-	9,421	-	9,421	2,788	12,209
2019-cu il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	9,421	4,316,070	4,325,491	2,937	4,328,428
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	15,404,690	-	-	15,404,690	-	15,404,690
Məzənnə fərqləri					-	(3,871)	(3,871)
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(11,364,300)	-	-	(11,364,300)	-	(11,364,300)
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(200,000)	-	-	(200,000)	-	(200,000)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq		37,529,718	776,386	34,908,734	73,214,838	7,502	73,222,340
İl üzrə mənfəət		-	-	5,360,078	5,360,078	31	5,360,109
Sair məcmu gəlir		-	200,382	-	200,382	3,423	203,805
2020-ci il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	200,382	5,360,078	5,560,460	3,454	5,563,914
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	7,382,154	-	-	7,382,154	-	7,382,154
Məzənnə fərqləri					-	(3,348)	(3,348)
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(12,200,000)	-	-	(12,200,000)	-	(12,200,000)
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(199,998)	-	-	(199,998)	-	(199,998)
Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət proqramı ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	(4,103)	-	-	(4,103)	-	(4,103)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq		32,507,771	976,768	40,268,812	73,753,351	7,608	73,760,959

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	2020	2019
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Mənfəət vergisi xərcindən əvvəlki mənfəət		5,359,516	4,317,539
<i>Maliyyə nəticələrini əməliyyat fəaliyyətində istifadə edilmiş xalis pul vəsaitləri ilə uyğunlaşdırmaq üçün edilmiş düzəlişlər:</i>			
Əmlak və avadanlıqların amortizasiyası		3,039	3,445
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası		2,585	2,781
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi üzrə reallaşdırılmamış gəlir	16	(318,322)	(2,164,974)
Məzənnə fərqləri üzrə xalis reallaşdırılmamış (gəlir)/zərər		(1,434,503)	494,041
Qızıl külçələrin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir	9	(2,059,788)	(1,194,590)
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsi üzrə zərər/(gəlir)	10	115,164	(64,971)
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	11	(32,871)	22,056
Faiz gəliri		(767,021)	(963,452)
Dividend gəliri		(340,998)	(390,334)
ƏDV üzrə debitor borcların və cari mənfəət vergisi aktivlərinin silinməsi		-	18
<i>Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:</i>			
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərində azalma/(artım)	8	4,689,303	(379,693)
Müddətli depozitlərdə azalma/(artım)		5,225	(7,577)
Qızıl külçələrin alınması	9	(49,328)	(3,628,327)
İnvestisiya mülkiyyətində artım	10	(65,793)	(10,093)
Sair aktivlərdə azalma/(artım)		7,433	(1,875)
Qısamüddətli öhdəliklərdə artım		4,893	1,823
Uzunmüddətli öhdəliklərdə azalma		(38,958)	-
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan/(istifadə edilən) xalis pul vəsaitləri		5,079,576	(3,964,183)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Alınmış faizlər		632,545	761,551
Daxil olmuş dividendlər		340,998	390,334
Birgə müəssisədən daxil olmuş dividendlər		5,223	19,053
İnvestisiya mülkiyyətinin satışından daxilolmalar	10	757,263	213,099
Birgə müəssisə tərəfindən geri ödənilmiş kapital	11	36,000	76,500
Əmlak və avadanlıqların alınması		(74)	(688)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		1,771,955	1,459,849
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	7,382,154	15,404,690
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(12,200,000)	(11,364,300)
AR Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(199,998)	(200,000)
Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət proqramı ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	(4,103)	-
Borcların ödənilməsi	13	(440,100)	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə (istifadə edilən)/daxil olan xalis pul vəsaitləri		(5,462,047)	3,840,390
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		79,757	(10,198)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım		1,469,241	1,325,858
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	2,590,446	1,264,588
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	4,059,687	2,590,446

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun fəaliyyəti

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ("ARDNF") və onun törəmə müəssisələri ("Fond") üçün hazırlanmışdır.

ARDNF Azərbaycan Respublikasında yaradılmış və bu ölkədə fəaliyyət göstərir.

Fondun əsas fəaliyyəti. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 29 dekabr tarixli 240 nömrəli "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondunun Yaradılması haqqında" Fərmanı ("Fərman") ilə yaradılmışdır. ARDNF, neft və qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı və inkişafına dair müqavilələr çərçivəsində gəlirlərin, digər pul axınlarının, habelə ARDNF-in öz fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlirlərin toplanması, səmərəli idarə edilməsi və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və gələcək nəsillərin rifahı naminə istifadə edilməsi məqsədilə yaradılmışdır.

Aşağıda müzakirə olunmuş Fərman və əsasnamələrə uyğun olaraq, ARDNF ayrıca hüquqi şəxs kimi təsis edilmiş büdcədən kənar dövlət təsisatı olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti qarşısında hesabat verir və məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına ARDNF-in, onun aşağıdakı cədvəldə sadalanan birbaşa və dolayı törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatları və birgə müəssisələrinin vergidən sonrakı maliyyə nəticələri daxildir:

Törəmə müəssisələr	% iştirak payı		Ölkə	Təsis edildiyi tarix	Alış tarixi	Fəaliyyət sahəsi
	2020	2019				
SOFAZ RE Limited	100	100	Cersi	22-may-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE UK L.P.	100	100	Cersi	6-avq-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Min Limited	100	100	Cersi	13-avq-12	-	əmlakın idarə edilməsi
78, St James`s Street Unit Trust	100	100	Cersi	2-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
JSC Tverskaya 16	100	100	Rusiya Federasiyası	29-iyun-93	21-dek-12	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	31-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Europe S.a.r.l.	100	100	Lüksemburq	31-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SCI 8 Place Vendome	100	100	Fransa	14-noy-12	-	əmlakın idarə edilməsi
MAPS 21	-	100	Cənubi Koreya	30-okt-11	31-mart-14	əmlakın idarə edilməsi
Godo Kaisha GK001	98	98	Yaponiya	21-avq-15	26-avq-15	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Fund S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	27-may-15	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ PE Fund S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	28-sen-15	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ Europe S.C.S.	100	100	Lüksemburq	6-dek-17	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ Fund Limited	100	100	Cersi	28-dek-18	-	investisiyanın idarə edilməsi

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun fəaliyyəti (davamı)

Fonda daxil olmuş vəsaitlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 29 dekabr tarixli 434 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Fondun Əsasnaməsinə ("Əsasnamə"), habelə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 12 sentyabr tarixli 579 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq "Fondun illik gəlir və xərclər proqramının ("Büdcəsinin") tərtibi və icrası Qaydaları"nın 2.3 bəndində göstərilən aşağıdakı mənbələrə əsasən formalaşır:

- a) SOCAR və ya səlahiyyətli dövlət orqanı ilə sərmayəçilər arasında bağlanmış Azərbaycan Respublikasında, o cümlədən Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan hissəsində neftin və qazın kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Sazişlərin, habelə neft-qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və nəqliyə dair digər Sazişlərdən əldə edilən gəlirlər:
  - i. Neft-qaz sazişlərində Azərbaycan Respublikasının payına düşən karbohidrogenlərin satışından əldə edilən gəlirlər (karbohidrogenlərin nəql edilməsi üzrə məsrəflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sörveyer), marketinq və sığorta xərcləri çıxılmaq şərti ilə, habelə SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirləri istisna olmaqla);
  - ii. Bonus ödənişləri - neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya onların həyata keçirilməsi ilə bağlı SOCAR-a və ya Azərbaycan Respublikasının digər səlahiyyətli orqanlarına xarici neft şirkətləri tərəfindən ödənilən bonuslar (mükafatlar);
  - iii. Karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün SOCAR-a və ya səlahiyyətli dövlət orqanına ödənilən akrhesabı ödənişlər;
  - iv. Neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə Bakı-Supsa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum ixrac boru kəməri vasitəsi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər (SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirlər istisna olmaqla);
  - v. Neft-qaz layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının payına düşən dividendlər və mənfəətin bölüşdürülməsindən əldə edilən gəlirlər (SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirləri istisna olmaqla);
  - vi. Neft-qaz sazişləri çərçivəsində səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən verilən aktivlərdən əldə edilən gəlirlər.
- b) Neft Fondu tərəfindən Fondun vəsaitinin (aktivlərinin) (o cümlədən, maliyyə aktivlərinin və neft-qaz sazişləri çərçivəsində sərmayəçilərin verdiyi aktivlərinin) yerləşdirilməsindən, idarə olunmasından, satışından və ya digər təqdim edilməsindən və yaxud satışdankənar əldə edilən gəlirlər, Fondun aktivlərinin hesabat valyutasında (Azərbaycan manatı) yenidən qiymətləndirilməsindən alınan gəlirlər və sair;
- c) Qrantlar və digər təmənnasız yardımlar;
- d) Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər gəlirlər və daxilolmalar.

2020 və 2019-cu illər ərzində Fond vəsaitlərin saxlanılmasına dair "Bank of New York Mellon" ilə sazişə tərəf olmuşdur. Fondun maliyyə aktivlərinin müəyyən hissəsinin idarə edilməsi hüququ aşağıdakı maliyyə qurumlarına verilmişdir: DWS International GmbH, Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (BYİB - Dünya Bankı Qrupu), State Street Global Advisors Limited (SSGA), UBS Asset Management (UK) LTD, Sumitomo Mitsui Trust International LTD, Blackrock Investment Management (UK) LTD və Mellon Capital Management Corporation. Vəsaitlərin saxlanılmasına dair sazişə əsasən maliyyə qurumları Fondun aldığı qiymətli kağızları saxlayır və investisiyaların idarə edilməsi haqqında sazişlərə uyğun olaraq Fondun vəsaitlərini Fondun investisiya qaydaları əsasında müəyyən etdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində idarə edir.

ARDNF-in hüquqi və faktiki ünvanı: Heydər Əliyev prospekti 165, Bakı, Azərbaycan, AZ1029.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə və bu tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması 20 may 2021-ci il tarixində ARDNF-in rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Təqdimat valyutası. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər başqa valyuta göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan manatı ilə ("AZN") təqdim olunur.

2. Fondun əməliyyat mühiti

Azərbaycan iqtisadiyyatının mövcud və gələcək artımı və dayanıqlığı hökumətin həyata keçirdiyi fiskal və monetar tədbirlərin effektivliyindən, eləcə də xam neftin qiymətlərindən və Azərbaycanın milli valyutası olan manatın sabitliyindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Neft qiymətlərində azalma və milli valyutanın əsas xarici valyutalara qarşı devalvasiyasının mənfi nəticəsi olaraq 2016-cı ildə ölkədə baş vermiş kəskin iqtisadi böhrandan sonra Azərbaycan hökuməti tərəfindən uzunmüddətli iqtisadi sabitliyi və dayanıqlığı təmin etmək məqsədilə islahatlar həyata keçirilmişdir. İnstitusional dəyişiklikləri əhatə edən iqtisadi islahatlara əsasən inflyasiya aşağı birrəqəmli səviyyədə sabitləşmiş, iqtisadi artım pozitiv zonada qalmaqda davam etmiş, milli valyutanın məzənnəsi dayanıqlı səviyyədə olmuş və ölkənin xarici sektorunda müsbət tendensiyalar müşahidə olunmuşdur. Neft hasilatı yüksək həddə çatıb və orta müddətli dövrdə aşağı düşməsi proqnozlaşdırılır. Neft hasilatındakı azalmanın qismən qaz hasilatındakı artımla əvəzlənəcəyi gözlənilir.

2020-ci ilin mart ayında Dünya Səhiyyə Təşkilatı COVID-19 epidemiyasını global pandemiya elan etmişdir. Azərbaycan hökuməti tərəfindən COVID-19 pandemiyasının yayılmasının qarşısının alınması və mənfi təsirlərinin azaldılması məqsədilə hərəkətin məhdudlaşdırılması ilə bağlı tədbirlər, o cümlədən karantin, özünütəcrid və ticarət fəaliyyətinin məhdudlaşdırılması, o cümlədən müəssisələrin bağlanması kimi bir sıra tədbirlər görülmüşdür. Yuxarıda qeyd olunan tədbirlər qismən yumşaldılmış və 2020-ci ilin dekabr ayında yenidən sərtləşdirilmişdir. Bu tədbirlər Azərbaycanda iqtisadi fəaliyyəti, xüsusilə də xidmət sektorunu və xarici ticarətin fəaliyyətini məhdudlaşdırmış və biznes subyektlərinə mənfi təsir göstərmişdir və gələcəkdə də müəyyən müddət təsir göstərməkdə davam edə bilər. Belə tədbirlərin qeyd olunan sektorlara mənfi təsirlərinə baxmayaraq, onlar pandemiyanın qarşısını almağa köməklik etmiş və 2021-ci ilin fevral ayından başlayaraq iş yerlərinin qismən açılmasına imkan yaratmışdır. Bundan əlavə, Moody's agentliyi 2021-ci ilin fevral ayında Azərbaycanın reytingini sabit proqnozla "Ba2" səviyyəsində təsdiq edib. Koronavirus pandemiyasına baxmayaraq, xarici şoklara qarşı ölkənin dayanıqlığının qiymətləndirilməsi ilə bağlı agentliyin proqnozu müsbətdir. Eyni zamanda, BVF və Dünya Bankı kimi bir çox böyük iqtisadi təşkilatlar bu il Azərbaycanda ÜDM artımını təxminən 3% səviyyəsində proqnozlaşdırıb.

COVID-19 pandemiyasının yaratdığı çətinliklərlə yanaşı, 2020-ci ilin sentyabr ayının sonlarında Ermənistanın işğal etdiyi Dağlıq Qarabağ və Dağlıq Qarabağ ətrafındakı ərazilərdə Azərbaycan və Ermənistan arasında hərbi əməliyyatlar başlamışdır. Azərbaycan Respublikası ərazisində hərbi vəziyyət elan edilərək komendant saati tətbiq edilmiş və sonrakı altı həftə ərzində işğal altında olan ərazilər azad olunmuşdur. İmzalanmış atəşkəs razılaşmasına əsasən 10 noyabr 2020-ci il tarixindən etibarən Dağlıq Qarabağ və ətraf ərazilərdəki bütün hərbi əməliyyatlar dayandırılmışdır. Bu razılaşmaya əsasən bölgədə nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin açılması gözlənilir ki, bu da iqtisadi artımı daha da stimullaşdıracaq.

Yuxarıda qeyd olunanları nəzərə alaraq, Fondun inkişaf strategiyasının dəstəklənməsi istiqamətində zəruri tədbirlərin müəyyən edilməsi məqsədilə rəhbərlik daxili və xarici makroiqtisadi şəraiti müşahidə etməyə davam edir.

3. Əsas uçot siyasəti

Maliyyə hesabatlarının tərtibatının əsasları. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları maliyyə alətlərini ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanımaqla, əmlak və avadanlıqlar, investisiya mülkiyyəti və qızıl külçələri yenidən qiymətləndirməklə, eləcə də maliyyə alətlərini mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən ("FVTPL") kateqoriyasında qiymətləndirməklə, MHBS-ə uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır. Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot siyasətləri aşağıda göstərilir. Həmin uçot siyasətləri başqa cür göstərilmədiyi hallarda, təqdim edilən bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir (Qeyd 5).

Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanması bəzi əhəmiyyətli uçot təxminlərinin istifadəsini tələb edir. Bundan əlavə, Fond uçot siyasətini tətbiq edərkən rəhbərlik öz mülahizələrini irəli sürməlidir. Daha yüksək mülahizə tələb edən və ya mürəkkəb olan sahələr, həmçinin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında uçot təxminləri və fərziyyələrin əhəmiyyətli olduğu sahələr Qeyd 4-də açıqlanır.

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı qısamüddətli və uzunmüddətli aktiv və öhdəlikləri ayırmaqla təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın tarixindən (qısamüddətli) sonrakı 12 ay ərzində və ya maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın tarixindən sonra 12 aydan çox müddət (uzunmüddətli) ərzində əvəzləndiriləcək və ödəniləcək məbləğlərin təhlili göstərilir.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları. Fond (i) investisiya olunan müəssisələrin gəlirlərinə əhəmiyyətli təsir göstərən müvafiq funksiyaları idarə etmək səlahiyyətinə malik olduqda (ii) investisiya olunan müəssisələrdə iştirakından yaranan dəyişən gəlirlər ilə əlaqədar risklərə məruz qaldıqda və ya belə gəlirləri əldə etmək hüququna malik olduqda və (iii) investora gəlirlərinə təsir göstərmək məqsədilə investisiya olunan müəssisələrin üzərində öz səlahiyyətlərindən istifadə etmək imkanına malik olduqda belə müəssisələr, o cümlədən strukturlaşdırılmış müəssisələr Fondun nəzarəti altında olan törəmə müəssisələr sayılır. Fondun digər müəssisə üzərində səlahiyyətlərini müəyyən edərək əsaslı hüquqların mövcudluğu və təsiri, o cümlədən potensial səsvermə hüquqları nəzərə alınır. Hüquq o halda əsaslı olur ki, belə hüquq sahibi investisiya olunan müəssisənin fəaliyyətinin əhəmiyyətli hissəsi ilə bağlı qərar qəbul etdiyi zaman belə hüququ praktiki olaraq icra etmək imkanına malik olsun. Fond hətta investisiya olunan müəssisənin səsvermə hüquqlarının çox hissəsinə malik olmadıqda belə, investisiya obyektinin üzərində səlahiyyətlərə malik ola bilər. Belə hallarda Fond investisiya olunan müəssisə üzərində real səlahiyyətlərə malik olub-olmadığını müəyyən etmək məqsədilə digər səsvermə hüquqlu şəxslərin hüquqlarının həcmi və bölüşdürülmə dərəcəsi ilə əlaqədar öz səsvermə hüququnun həcmi qiymətləndirməkdir. Törəmə müəssisələrin əməliyyatları üzərində nəzarət Fonda keçdiyi tarixdən (alış tarixi) belə müəssisələr konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilir və nəzarətin itirildiyi tarixdən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarından çıxarılır.

Fond tərəfindən törəmə müəssisələrin alınması alış metodu ilə uçota alınır. Alınmış identifikasiya edilə bilən aktivlər və müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmiş öhdəliklər və şərti öhdəliklər nəzarət olunmayan iştirak payının həcmindən asılı olmayaraq alış tarixinə ədalətli dəyərdə əks etdirilir.

Fond mövcud iştirak paylarını əks etdirən və pay sahibinə müəssisənin likvidasiyası halında xalis aktivlərdə proporsional həcmdə pay əldə etmək hüququ verən nəzarət olunmayan iştirak payını hər bir əməliyyat üzrə fərdi qaydada a) ədalətli dəyərlə və ya b) əldə edilmiş müəssisənin xalis aktivlərində nəzarət olunmayan iştirak payına proporsional şəkildə qiymətləndirir. Mövcud iştirak paylarını əks etdirməyən nəzarət olunmayan iştirak payı ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir.

Qudvil əldə edilmiş şirkətin xalis aktivlərini əldə edilmiş şirkətə görə ödənilmiş ümumi məbləğdən, əldə edilmiş şirkətdəki nəzarət olunmayan iştirak payından və alış tarixinə qədər artıq əldə edilmiş şirkətə məxsus olan payın ədalətli dəyərindən çıxmaqla müəyyən edilir. Mənfi məbləğ rəhbərliyin əldə edilmiş bütün aktivlərin, eləcə də qəbul edilmiş öhdəliklərin və şərti öhdəliklərin müəyyən edildiyinin bir daha qiymətləndirməsindən və onların qiymətləndirilməsinin düzgünlüyünü təhlil etməsindən sonra mənfəət və ya zərərə aid edilir.

Əldə edilmiş şirkətə görə ödənişlər təqdim edilmiş aktivlərin, buraxılmış pay alətlərinin və qəbul edilmiş və ya yaranmış öhdəliklərin ədalətli dəyərində, o cümlədən şərti ödənişlər üzrə razılaşmalar nəticəsində yaranmış aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Bu zaman məsləhət xidmətləri, hüquq xidmətləri, qiymətləndirmə və analoji peşəkar xidmətlərə görə ödənişlər kimi alış xərcləri nəzərə alınmır. Pay alətlərinin buraxılması zamanı yaranmış əməliyyat xərcləri kapitaldan çıxılır; borc qiymətli kağızların buraxılması ilə bağlı yaranmış əməliyyat xərcləri onların balans dəyərindən çıxılır və alış ilə bağlı bütün digər əməliyyat xərcləri xərcə silinir.

Fond daxilindəki əməliyyatlar, bu əməliyyatlar üzrə qalıqlar, eləcə də qrup şirkətləri arasında həyata keçirilən əməliyyatlar üzrə reallaşdırılmamış gəlirlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilmir. Bundan əlavə, reallaşdırılmamış zərərər də çəkilmiş xərclər bərpə edilmədiyi halda maliyyə hesabatlarından çıxarılır. Fond və onun bütün törəmə müəssisələri Fondun siyasətinə uyğun vahid uçot siyasəti tətbiq edir. Zərurət yarandıqda, törəmə müəssisələrin hesabatlarında əks etdirilən məbləğlər Fondun uçot siyasətinə uyğunlaşdırılmışdır.

Nəzarət olunmayan iştirak payı Fondun birbaşa və ya dolayısı ilə sahib olmadığı paya düşən törəmə müəssisənin xalis fəaliyyət nəticələrinin və kapitalının bir hissəsini əks etdirir. Nəzarət olunmayan iştirak payı Fondun kapitalının ayrıca komponentini formalaşdırır.

Nəzarət olunmayan iştirak paylarının alış və satışı. Fond nəzarət olunmayan iştirak payının sahibləri ilə nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyən əməliyyatların uçotu üçün kommersiya müəssisəsi modelini tətbiq edir. Alışdan əldə olunan vəsait ilə əldə edilmiş iştirak payının balans dəyəri arasında hər hansı fərq olarsa, bu, birbaşa olaraq kapitalda kapital əməliyyatı kimi qeydə alınır. Fond nəzarət olunmayan iştirak payının satışından əldə olunan vəsait ilə onun balans dəyəri arasındakı fərqi kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda kapital əməliyyatı kimi tanıyır.

Birgə müəssisələr. MHBS 11-ə əsasən birgə müəssisələrə investisiyalar hər bir investora müqavilə üzrə hüquq və vəzifələrindən asılı olaraq, birgə əməliyyatlar və birgə müəssisələr kimi təsnifləşdirilir. Fond öz birgə fəaliyyətinin xarakterini qiymətləndirmiş və onu birgə müəssisələr kateqoriyasına aid etmişdir. Birgə müəssisələrin fəaliyyəti iştirakı payı metodu ilə tanınır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

İştirak payı metoduna əsasən birgə müəssisələrdəki iştirak payları əvvəlcə ilkin dəyərdə tanınır və bu məbləğə sonradan birgə müəssisələrin alışdan sonrakı mənfəətində və zərərində Fondun payını və sair məcmu gəlirdəki dəyişiklikləri tanımaq üçün düzəliş edilir. Fondun birgə müəssisələrin zərərində payı onun həmin müəssisədəki iştirak payına bərabər və ya ondan çox olarsa (məhiyyətçə Fondun birgə müəssisələrə xalis investisiya qoyuluşlarının bir hissəsini təşkil edən uzunmüddətli iştirak payları daxil olmaqla), Fond birgə müəssisələrin adından üzərinə öhdəlik götürdüyü və ya ödənişlər etdiyi hallar istisna olmaqla, gələcək zərərləri tanımır.

Fond və onun birgə müəssisələri arasındakı əməliyyatlar üzrə realizasiya olunmamış gəlirlər Fondun birgə müəssisələrdəki payına proporsional həcmdə silinir; bundan əlavə, realizasiya olunmamış zərərlər birgə müəssisənin aktivlərinin dəyərsizləşməsi nəticəsində yaranmadığı halda silinir. Zərurət yarandıqda, birgə müəssisələrin uçot siyasəti Fondun uçot siyasətinə uyğunlaşdırılmışdır.

Törəmə, asılı və birgə müəssisələrin silinməsi. Fond şirkət üzərində nəzarəti və ya əhəmiyyətli təsir itirdikdə, müəssisədəki hər hansı bölüşdürülməmiş mənfəət nəzarətin itirildiyi tarixdə ədalətli dəyərdə yenidən qiymətləndirilir və balans dəyərindəki dəyişikliklik mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ədalətli dəyər əlaqəli müəssisələr, birgə müəssisələr və ya maliyyə aktivləri kimi mövcud iştirak paylarının sonrakı uçotu məqsədilə istifadə edilən ilkin balans dəyəridir. Bundan əlavə, həmin müəssisə ilə bağlı əvvəlki illərdə sair məcmu gəlirlərdə tanınmış hər hansı məbləğ Fondun müvafiq aktiv və öhdəliklərini birbaşa satması kimi uçota alınır. Bu, əvvəlki illərdə sair məcmu gəlirlərdə uçota alınmış məbləğlərin mənfəət və zərəre yenidən təsnifləşdirilməsidir.

Asılı müəssisədəki iştirak payının azaldılması, lakin əhəmiyyətli təsir itirilmədiyi təqdirdə əvvəllər məcmu gəlirdə tanınmış məbləğin yalnız mütənasib payı müvafiq olaraq mənfəət və ya zərərdə yenidən təsnifləşdirilir.

Xarici valyutanın çevrilməsi. Fondun konsolidasiya edilmiş müəssisələrinin əməliyyat valyutası həmin müəssisələrin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Fondun əməliyyat və təqdimat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN"). Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Fondun təqdimat valyutası olan AZN ilə əks olunmuşdur.

Əməliyyatlar və qalıqlar. Monetar aktivlər və öhdəliklər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının ("Mərkəzi Bank") müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq hər bir müəssisənin əməliyyat valyutasına çevrilir. Belə əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin Mərkəzi Bankın ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə hər bir müəssisənin əməliyyat valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər mənfəət və ya zərərdə tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilmə ilkin dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilmir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr, o cümlədən pay alətləri ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan məzənnələrdən istifadə etməklə təqdimat valyutasına çevrilir. Məzənnə dəyişikliklərinin xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə təsiri ədalətli dəyərin dəyişməsindən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi əks etdirilir.

Qrup müəssisələri. Qrup müəssisələri arasında verilmiş kreditlər və yaranan müvafiq məzənnə gəlir və zərərləri konsolidasiya zamanı silinir. Lakin kredit əməliyyatları fərqli əməliyyat valyutalara malik qrup müəssisələri arasında baş verdikdə, məzənnə gəliri və ya zərəri tam silinə bilməz və kreditin yaxın gələcəkdə ödənilməsi gözlənilmədiyi hallardan başqa, konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərərdə tanınır və beləliklə, xarici əməliyyata xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edir. Bu halda məzənnə gəliri və ya zərəri sair məcmu gəlirlərdə tanınır.

Hər bir Qrup müəssisəsinin əməliyyat nəticəsi və maliyyə vəziyyəti (bu müəssisələrdən heç birinin əməliyyat valyutası hiperinflasiya iqtisadiyyatlı ölkələrin valyutası deyil) aşağıdakı şəkildə təqdimat valyutasına çevrilir:

- (i) təqdim edilmiş hər bir maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat üzrə aktiv və öhdəliklər, müvafiq hesabat dövrünün sonunda qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilir;
- (ii) gəlir və xərclər orta məzənnə ilə yenidən qiymətləndirilir (həmin orta məzənnə əməliyyat tarixinə məzənnələrin məcmu təsirinə əsaslı şəkildə yaxın olmadığı halda, gəlir və xərclər əməliyyat tarixinə qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilir);
- (iii) kapitalın komponentləri ilkin dəyərlə çevrilir; və
- (iv) bütün məzənnə fərqləri sair məcmu gəlirlərdə əks etdirilir.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Xarici müəssisə və ya Fondun əməliyyat və təqdimat valyutasından fərqli valyutadan istifadə edən törəmə müəssisə üzərində nəzarət itirildikdə, əvvəlki dövrlərdə sair məcmu gəlirlərdə tanınmış məzənnə fərqləri silinmədən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi il üzrə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnifləşdirilir. Törəmə müəssisə üzərindəki nəzarəti itirmədən onu qismən satdıqda, yığılmış məzənnə fərqlərinin müvafiq hissəsi kapitalda qeyri-nəzarət payına yenidən təsnifləşdirilir.

Xarici müəssisənin alınması nəticəsində yaranan qudvil və ədalətli dəyər üzrə düzəlişlər xarici müəssisənin aktiv və öhdəliyi kimi tanınır və ilin sonuna olan məzənnə ilə çevrilir. Bu zaman yaranan məzənnə fərqləri sair məcmu gəlirlərdə tanınır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 2.0890 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1565 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.3021 AZN; 100 Yapon yeni = 1.6456 AZN; 1 Rus rublu = 0.0231 AZN (2019: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9035 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1470 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.2284 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5578 AZN; 1 Rus rublu = 0.0274 AZN). 31 dekabr 2020-ci il tarixinə gəlir və xərclərin çevrilməsində istifadə olunan rəsmi orta valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9448 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1445 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.1868 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5944 AZN; 1 Rus rublu = 0.0236 AZN (2019: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9027 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1459 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.1698 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5599 AZN; 1 Rus rublu = 0.0263 AZN).

İnvestisiya mülkiyyəti. İnvestisiya mülkiyyəti icarə gəlirləri əldə etmək və ya gələcəkdə daha yüksək qiymətə satılmaq yaxud hər iki məqsədlə icarəyə verilmiş və Fondun sərəncamında olmayan mülkiyyətdir. İnvestisiya mülkiyyətinə gələcəkdə investisiya mülkiyyəti kimi istifadə edilmək üçün başa çatdırılmamış tikililər daxildir.

İnvestisiya mülkiyyəti ilkin olaraq əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla ilkin dəyərdə uçota alınır və sonradan hesabat dövrünün sonuna mövcud olan bazar şərtlərini əks etdirmək üçün yenidən nəzərdən keçirilmiş ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilir. İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri adi əməliyyat zamanı əməliyyat xərcləri çıxılmadan belə mülkiyyətin satışından əldə ediləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər üçün ən dəqiq dəlil eyni məkanda və vəziyyətdə olan mülkiyyət üzrə fəal bazarda mövcud olan cari qiymətlərdir.

Analoji mülkiyyət üçün fəal bazarda cari qiymətlər mövcud olmadıqda Fond müxtəlif mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlara əsaslanır, o cümlədən:

- (a) fərqli xarakter, vəziyyət və ya əraziyə malik olan mülkiyyət üzrə fəal bazardakı cari qiymətlər (həmin fərqlər nəzərə alınmaqla);
- (b) daha az fəal bazarlarda analoji mülkiyyət üçün eyni qiymətlərlə əməliyyatların həyata keçirildiyi tarixdən sonra iqtisadi şərtlərdəki hər hansı dəyişikliyi əks etdirmək üçün dəyişdirilmiş son qiymətlər; və
- (c) mövcud icarə müqavilələri və digər müqavilələrin şərtlərinə uyğun olaraq hesablanmış gələcək pul axınları üzrə etibarlı təxminlərə əsaslanan və (mümkün olduqda) kənar mənbələrin məlumatları (məsələn, eyni məkanda və vəziyyətdə olan oxşar kateqoriyalı mülkiyyət üçün cari bazar qiymətləri, eləcə də pul axınlarının məbləği və müddəti ilə bağlı qeyri-müəyyənlik üzrə cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən diskont dərəcələri) ilə təsdiqlənən diskontlaşdırılmış gələcək pul axınları üzrə proqnozlar.

Fondun investisiya mülkiyyətinin bazar dəyəri bu sahədə tanınmış və peşəkar səriştə qazanmış, habelə analoji ərazidə yerləşən və bənzər kateqoriyadan olan mülkiyyətin qiymətləndirilməsində ən son təcrübəyə malik olan müstəqil qiymətləndiricilərin tərtib etdikləri hesabatlara əsasən müəyyən edilir.

İnvestisiya mülkiyyətinin qiymətləndirilməsi bütün gözlənilən ödənişlər çıxılmaqla nəzərdə tutularsa, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca tanınan müvafiq icarə öhdəliyi uçot məqsədləri üçün investisiya mülkiyyətinin balans dəyərində əlavə edilir.

İnvestisiya mülkiyyəti üzrə qazanılmış icarə gəlirləri il üzrə mənfəət və ya zərərdə icarə gəlirləri kimi göstərilir. İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər il üzrə mənfəət və ya zərərdə ayrıca əks etdirilir. İnvestisiya mülkiyyətinin satışından yaranan gəlir və ya zərər satış qiyməti ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Fond investisiya mülkiyyətini bazar şərtləri ilə həyata keçirilən əməliyyat zamanı ədalətli dəyərle satarsa, satışdan dərhal əvvəlki balans dəyərində əməliyyat qiymətinə uyğun düzəliş edilir və düzəliş il üzrə mənfəət və ya zərər hesabatında investisiya mülkiyyətinin yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan gəlir kimi tanınır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Mülkiyyət üzrə sonrakı xərclər Fondun həmin xərclər ilə bağlı gələcəkdə iqtisadi səmərə əldə edəcəyi ehtimalı olduqda və onun dəyəri etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə aktivin balans dəyərində kapitallaşdırılır. Bütün digər təmir və texniki xidmət xərcləri baş verdiyi anda xərcə silinir.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları. Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivini satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqələrin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analogi əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərində əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir. Qeyd 20-yə baxın.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyə təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalılarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya olunmuş dəyər ("AC") əsas məbləğ üzrə ödənişləri çıxmaqla və hesablanmış faizləri üstə gəlməklə, maliyyə aktivləri üçün isə gözlənilən kredit zərərləri üzrə hər hansı ehtiyatı çıxmaqla ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin dəyəridir. Hesablanmış faizlərə ilkin tanınma zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödənilməli məbləğ üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərində daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün müvafiq dövr ərzində faiz gəlirləri və ya xərclərinin bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin ümumi balans dəyərində diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərinin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir. İlkin tanınma zamanı alınarkən və ya yaradılarkən dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsinə kredit riski nəzərə alınmaqla düzəliş edilir, yəni, müqavilə üzrə pul axınlarına əsasən deyil, ilkin tanınma zamanı gözlənilən pul axınlarına əsasən hesablanır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla, ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanınır. İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı gəlir və ya zərər yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda qeydə alınır. Əməliyyat qiyməti eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər müşahidə oluna bilən cari bazar əməliyyatları və ya əsas məlumat kimi yalnız müşahidə edilə bilən bazarların məlumatlarını istifadə edən qiymətləndirmə modeli ilə sübut edilir. İlkin tanınmadan sonra amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri və ədalətli dəyərin dəyişməsi sair məcmu gəlirə aid edilən ("FVOCI") borc alətlərinə investisiyalar üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat tanınır və bu da aktivin ilkin tanınmasından dərhal sonra zərərin tanınması ilə nəticələnir.

Qanunvericilik və ya ümumi qəbul edilmiş bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində təchiz olunması nəzərdə tutulan maliyyə aktivlərinin bütün digər alış və satışları ("müntəzəm" alış və satışlar), Fondun maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatların qeydə alınması müəssisə həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda həyata keçirilir.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: qiymətləndirmə kateqoriyaları. Fond maliyyə aktivlərini aşağıdakı qiymətləndirmə kateqoriyalarından istifadə etməklə təsnifləşdirir: FVTPL, FVOCI və AC. Borc maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi aşağıdakılardan asılıdır: (i) müvafiq aktivlər portfelinin idarə olunması üçün Fondun biznes modeli və (ii) aktiv üzrə pul axınlarının xüsusiyyəti.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: biznes model. Biznes model Fondun pul axınları əldə etməsi məqsədilə aktivlərin idarə edilməsi üçün istifadə etdiyi metodu əks etdirir və Fondun məqsədinin: (i) aktivlərdən yalnız müqavilə üzrə pul axınlarının əldə edilməsi ("müqavilə üzrə pul axınlarının əldə edilməsi üçün aktivin saxlanması") və ya (ii) müqavilədə nəzərdə tutulan və aktivlərin satışından yaranan pul axınlarının əldə edilməsi ("müqavilə üzrə pul axınlarının əldə edilməsi və maliyyə aktivlərinin satılması üçün aktivlərin saxlanması") olub-olmadığını müəyyən edir. (i) və (ii) bəndlər tətbiq edilmədikdə, maliyyə aktivləri "digər" biznes modellərə aid edilir və FVTPL kateqoriyasında ölçülür.

Biznes model qiymətləndirmə tarixində mövcud olan portfel üzrə müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün Fondun həyata keçirməyi planlaşdırdığı fəaliyyətə dair bütün müvafiq sübutlar əsasında aktivlər qrupu (portfel səviyyəsində) üçün müəyyən edilir. Biznes modelin müəyyən edilməsi zamanı Fondun nəzərə aldığı amillərə portfelin məqsədi və tərkibi, müvafiq aktivlər üzrə pul axınlarının əldə edilməsi ilə bağlı keçmiş təcrübə, risklərin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üzrə yanaşmalar, aktivlər üzrə gəlirliliyin qiymətləndirilməsi üsulları və aktivlərin idarə edilməsi menecerlərinə ödənişlərin sxemi daxildir.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: pul axınlarının xüsusiyyətləri. Biznes model müqavilə üzrə pul axınlarının əldə edilməsi və ya müqavilə üzrə pul axınlarının əldə edilməsi və maliyyə aktivlərinin satılması üçün aktivlərin saxlanılmasını nəzərdə tutduqda, Fond pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığını qiymətləndirir (SPPI təhlili). Asılı törəmə alətli maliyyə aktivləri üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığını müəyyən etmək üçün belə aktivlər məcmu şəkildə nəzərdən keçirilir. Belə bir qiymətləndirmə apararkən Fond müqavilə üzrə pul axınlarının əsas kredit razılaşmasının şərtlərinə uyğun olub-olmadığını, yəni faizlərə yalnız kredit riski üzrə ödənişlərin daxil olmasını, pulun zaman dəyərini, əsas kredit razılaşmasının digər risklərini və mənfəət marjasını nəzərə alır.

Müqavilə şərtləri əsas kredit sazişinin şərtlərinə uyğun olmayan riskə və ya dəyişkənliyə məruz qalmanı nəzərdə tutduqda, müvafiq maliyyə aktivini FVTPL kateqoriyasında təsnifləşdirilir və qiymətləndirilir. SPPI təhlili aktivin ilkin tanınması zamanı həyata keçirilir və sonradan yenidən qiymətləndirilmir.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi. Maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi üzrə biznes model tam dəyişdirildikdə, bütün maliyyə alətləri yenidən təsnifləşdirilməlidir. Aktivlərin yenidən təsnifləşdirilməsi perspektiv qaydada – biznes modeldəki dəyişiklikdən sonrakı ilk hesabat dövrünün əvvəlindən tətbiq edilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat. Fond proqnozlar əsasında amortizasiya olunmuş dəyərlə və FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri üzrə gözlənilən kredit zərərlərini (GKZ) qiymətləndirir. Fond hər bir hesabat tarixində gözlənilən kredit zərərlərini qiymətləndirir və maliyyə və müqavilə aktivləri üzrə xalis dəyərsizləşmə zərərlərini tanıyır. Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi aşağıdakıları özündə əks etdirir: (i) bir sıra mümkün nəticələrin qiymətləndirilməsi yolu ilə müəyyən edilmiş obyektiv və ehtimal ilə ölçülmüş məbləğ, (ii) pulun zaman dəyəri və (iii) hesabat tarixində keçmiş hadisələr, cari şərtlər və proqnozlaşdırılan gələcək iqtisadi vəziyyət haqqında artıq xərc çəkmədən və ya çalışmadan əldə edilə bilən əsaslandırılmış və təsdiqlənmiş məlumat.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən borc alətləri və müqavilə aktivləri gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir. FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətlərinin amortizasiya olunmuş dəyərində dəyişikliklər gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla mənfəət və ya zərərdə tanınır. Balans dəyərindəki digər dəyişikliklər sair məcmu gəlirlərdə FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri üzrə "zərər çıxılmaqla gəlir" kimi tanınır.

Fond maliyyə aktivlərinin ilkin tanınmasından etibarən kredit keyfiyyətindəki dəyişikliklərə əsaslanaraq üç mərhələli dəyersizləşmə modeli tətbiq edir. İlkin tanınma zamanı dəyersizləşməmiş maliyyə aləti 1-ci Mərhələyə təsnifləşdirilir. 1-ci Mərhələdə maliyyə aktivləri üzrə gözlənilən kredit zərərləri növbəti 12 ay ərzində və ya müqavilədə nəzərdə tutulan ödəniş tarixinə qədər (12 ay bitənə qədər) baş verə bilən defolt hadisələri nəticəsində yaranmış bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri ("12 aylıq gözlənilən kredit zərəri") məbləğində qiymətləndirilir. Fond ilkin tanınma vaxtından etibarən kredit riskində əhəmiyyətli dərəcədə artımın baş verdiyini müəyyən edərsə, aktiv 2-ci Mərhələyə köçürülür və həmin aktiv üzrə gözlənilən kredit zərərləri bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri əsasında, yəni müqavilədə göstərilən ödəmə tarixinə qədər, lakin gözlənilən hər hansı qabaqcadan ödənişləri nəzərə almaqla ("bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri") qiymətləndirilir. Fond maliyyə aktivinin dəyersizləşməsini müəyyən edərsə aktiv 3-cü Mərhələyə köçürülür və həmin aktiv üzrə gözlənilən kredit zərərləri bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilir. Alınmış və ya yaradılmış, lakin dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri üçün gözlənilən kredit zərərləri daim bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin silinməsi. Maliyyə aktivlərini bərpa etmək üçün Fondun bütün praktiki imkanları tükəndikdə və Fond belə aktivlərin bərpasına dair gözləntilərin əsaslandırılmadığı qənaətinə gəldikdə, maliyyə aktivləri tam və ya qismən silinir. Aktivlərin silinməsi tanınmanın dayandırılmasını əks etdirir. Fond müqaviləyə əsasən ödənilməli məbləğləri bərpa etməyə cəhd etdikdə, lakin həmin məbləğlərin bərpası ilə bağlı əsaslandırılmış gözləntiləri olmadıqda, barəsində hələ də məcburi bərpa tədbirləri görülməli maliyyə aktivlərini silə bilər.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması. Fond aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Fond maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Qarşı tərəf satışa məhdudiyətlər qoymadan aktiv tam olaraq əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq imkanına malik olmadıqda nəzarəti özündə saxlayır.

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası. Fond bəzən maliyyə aktivləri üzrə müqavilə şərtlərinə yenidən baxır və ya əks halda dəyişdirir. Bu zaman Fond digər məsələlərlə yanaşı, aşağıdakı amilləri nəzərə alaraq, müqavilə üzrə pul axınlarının modifikasiyasının əhəmiyyətli olub-olmadığını qiymətləndirir: aktivin risk profilinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən hər hansı yeni müqavilə şərtləri (məsələn, mənfəətdə pay və ya kapital üzrə gəlirlilik), faiz dərəcəsidəki əhəmiyyətli dəyişiklik, valyuta denominasiyasında dəyişiklik, aktivlə bağlı kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən yeni və ya əlavə kredit təminatının yaranması.

Maliyyə öhdəliklərinin qiymətləndirilmə kateqoriyaları. Maliyyə öhdəlikləri aşağıdakılar istisna olmaqla, sonradan amortizasiya olunmuş dəyərle təsnifləşdirilir: (i) FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə öhdəlikləri: bu təsnifat törəmə maliyyə alətləri, ticarət üçün saxlanılan maliyyə öhdəlikləri (məsələn, qiymətli kağızlar üzrə qısamüddətli mövqələr), bizneslərin birləşməsi zamanı alıcı tərəfindən tanınan şərti ödənişlər və ilkin tanınma zamanı belə öhdəliklər kimi müəyyən edilən digər maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edilir və; (ii) maliyyə zəmanəti müqavilələri və kredit öhdəlikləri.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması. Maliyyə öhdəliyinin tanınması öhdəlik icra edildiyi halda dayandırılır (yəni, müqavilədə göstərilən öhdəlik yerinə yetirildikdə, ləğv edildikdə və ya icra müddəti başa çatdıqda).

Fond ilə onun əvvəlki kreditörleri arasında şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olan borc alətlərinin mübadiləsi, eləcə də mövcud maliyyə öhdəliklərinin şərtlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsi ilkin maliyyə öhdəliyinin icrası və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi uçota alınır. Şərtlər o halda əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmiş hesab olunur ki, alınmış və ilkin effektiv faiz metodu ilə diskontlaşdırılmış bütün ödənilmiş komissiyalar daxil olmaqla, yeni şərtlərə əsasən pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyəri ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10% fərqlənsin. Borc alətlərinin mübadiləsi və ya şərtlərinin dəyişdirilməsi öhdəliyin icrası kimi nəzərə alınarsa, bütün xərclər və ya ödənilmiş komissiyalar öhdəliyin icrası üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Borc alətinin mübadiləsi və ya şərtlərinin dəyişdirilməsi öhdəliyin icrası kimi nəzərə alınmadıqda, bütün xərclər və ya ödənilmiş komissiyalar öhdəliyin balans dəyərində düzəliş kimi əks etdirilir və modifikasiya edilmiş öhdəliyin qalan müddəti ərzində amortizasiya edilir.

Öhdəliklərin icrası ilə nəticələnməyən dəyişikliklər əvvəlki tarixlə məcmu amortizasiyanın hesablanması metodu ilə təxmini göstəricinin dəyişməsi kimi uçota alınır və bu zaman gəlir və ya zərər balans dəyərindəki fərqin iqtisadi mahiyyəti səhmdar ilə kapital əməliyyatlarına aid edilmədiyi təqdirdə, mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi. Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktivini realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüquqi qüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedişində (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabiliyyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə kassada olan pul vəsaitləri, banklardakı qısamüddətli depozitlər, eləcə də ilkin ödəmə müddəti üç ay və ya daha az olan qısamüddətli və yüksək likvidli investisiyalar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı səbəblərə görə amortizasiya olunmuş dəyərlə qeydə alınır: (i) müqavilə üzrə pul axınlarını əldə etmək məqsədilə saxlanılır və həmin pul axınları yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarətdir, və (ii) FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilmir. Yalnız qanunvericiliklə müəyyən edilmiş şərtlər (məsələn, bəzi ölkələrdə borcun kapitalla konvertasiya edilməsi üzrə müddəalar), müqavilənin şərtlərinə daxil ediləcəyi və hətta qanunvericiliyin dəyişdirilməsindən sonra tətbiq ediləcəyi hallar istisna olmaqla, SPPI təhlilinin nəticələrinə təsir göstərmir.

Pul bazarı fondları. Pul bazarı fondlarına investisiyalar pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin tərkibində göstərilir və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir. Onlar müəyyən pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyərində dəyişməsi riski cüzi olan qısamüddətli və yüksək likvidli investisiyalardan ibarətdir və ödəmə müddətləri yaxınlaşdıqda faiz dərəcəsinə dəyişikliklərə görə dəyərində dəyişməsi riski azdır.

Ticarət və digər debitor borcları. Ticarət və digər debitor borcları ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə tanınır.

Ticarət və digər kreditor borcları. Ticarət və digər kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirdiyi zaman hesablanır və ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə tanınır.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri istiqrazlara və səhmlərə investisiyalardan ibarətdir. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faizlərə istiqrazlar və səhmlər üzrə hesablanmış faizlər daxildir. Fondun dividend ödənişlərini almaq hüququ müəyyən edildikdə və dividendlərin əldə edilməsi ehtimalı yüksək olduqda, dividendlər maliyyə gəlirlərinin tərkibində göstərilir. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklərin bütün digər elementləri və tanınmanın dayandırılması zamanı yaranan gəlir və ya zərər yarandığı dövrdə ticarət üçün investisiyalar üzrə zərər çıxılmaqla gəlir kimi il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Səhm investisiyaları. Emitentin nöqtəyi nəzərindən kapital anlayışına cavab verən maliyyə aktivləri, yəni müqavilə üzrə nağd pulun ödənilməsi öhdəliyini nəzərdə tutmayan və emitentin xalis aktivlərində qalıq payını təsdiqləyən alətlər Fond tərəfindən səhm investisiyaları kimi hesab edilir. Səhm investisiyaları Fondun ilkin tanınma zamanı dəyişdirilməmək şərtlə səhm investisiyalarını FVOCI kateqoriyasına təsnifləşdirməsi istisna olmaqla, FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilir. Fondun siyasəti səhm investisiyalarını yalnız investisiya gəlirləri yaratmaq üçün deyil, strateji məqsədlər üçün saxlandıqda FVOCI kateqoriyasında qiymətləndirməkdir. FVOCI kateqoriyasında qiymətləndirmə zamanı ədalətli dəyərində dəyişməsi üzrə gəlir və zərər sair məcmu gəlirlərdə tanınır və sonra, o cümlədən silinmə zamanı mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifləşdirilmir. Dəyərsizləşmə zərərləri və onların geri qaytarılması ədalətli dəyərdəki digər dəyişikliklərdən ayrıca qiymətləndirilmir. Fondun dividend ödənişlərini almaq hüququ müəyyən edildikdə, dividendlər belə ödənişlərin investisiya üzrə gəlirləri deyil, investisiyanın qaytarılmasını nəzərdə tutduğu hallar istisna olmaqla, mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Borclar. Borclar ilkin olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə, sonradan isə effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya edilmiş dəyərdə tanınır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Mənfəət vergisi. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında mənfəət vergisi qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonuna qüvvəyə minmiş qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq əks etdirilir. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə sair məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınan əməliyyatlara aid olan vergilər sair məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınır.

Cari vergilər cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya vergi orqanları tərəfindən geri qaytarılacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa vergilər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkən uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilkin qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (müəssisələrin birləşməsi halları istisna olmaqla). Təxirə salınmış vergi qalıqları qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərərləri müvəqqəti fərqlərin geri qaytarılması, kifayət qədər vergi tutulan gələcək gəlirlərin yaranması və bu gəlirlər üzrə çıxılmaların istifadə edilməsi ehtimalını nəzərə alaraq tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri cari vergi aktivləri və vergi öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulan hüquq mövcud olduqda, eləcə də təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri vergiyə cəlb edilən eyni və ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən eyni vergi orqanına ödənilmiş vergiyə aid olduqda və bu zaman hesablaşmaları əvəzləşdirmə yolu ilə aparmaq niyyəti mövcud olduğu halda əvəzləşdiirlə bilər. Təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri yalnız Fondun ayrı-ayrı müəssisələri arasında əvəzləşdirilir.

Fond törəmə müəssisələrin dividendləri və ya onların satışından əldə edilən gəlirlərə tətbiq edilən vergilər üzrə müvəqqəti fərqlərin qaytarılmasına nəzarət edir. Rəhbərliyin yaxın gələcəkdə müvəqqəti fərqlərin qaytarılmasını gözlədiyi hallar istisna olmaqla, Fond belə müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi öhdəliklərini tanımır.

Bizneslərin birləşməsi. Bizneslərin birləşməsi satınalma metodundan istifadə etməklə uçota alınır. Bizneslərin birləşməsi zamanı köçürülmüş kompensasiya Fond tərəfindən köçürülmüş aktivlərin, əldə edilmiş müəssisənin keçmiş sahibləri üçün Fond tərəfindən yaranan öhdəliklərin və əldə edilmiş müəssisədə nəzarət müqabilində Fond tərəfindən buraxılan səhm payı üzrə iştirakın alındığı tarixdəki ədalətli dəyərlərin cəmi kimi hesablanacaq ədalətli dəyərdə ölçülür. Satınalma ilə əlaqəli xərclər adətən yarandığı anda mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Qızıl külçələr. Fond tərəfindən qızıl külçələrin satın alınmasında məqsəd, həmin qızılın gələcəkdə satıla bilməsi imkanı ilə ümumi investisiya portfelinin diversifikasiyası olmuşdur. Qızıl külçələr ilkin olaraq ədalətli dəyərdə qeydə alınır və sonradan müvafiq gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə göstərməklə ədalətli dəyərdə qiymətləndirilir.

Əmlak və avadanlıqlar. Fondun əmlak və avadanlığı əsasən inzibati məqsədlər üçün saxlanılan, təxmin edilən faydalı istifadə müddəti bir hesabat dövründən çox olan maddi aktivlərdir. Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtiyac yaranarsa dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır.

Binaların yenidən qiymətləndirilməsi balans dəyərinin hesabat dövrünün sonunda ədalətli dəyərdən istifadə etməklə müəyyən edilə biləcək balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi üçün kifayət qədər müntəzəm qaydada həyata keçirilməlidir. Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində balans dəyərinin artması sair məcmu gəlirlərdə və kapitalda "yenidən qiymətləndirmə üzrə artım" kimi göstərilir. Eyni aktivin balans dəyəri üzrə əvvəlki artımları əvəzləşdirən azalmalar sair məcmu gəlirlərdə göstərilir və əvvəlki illərdə kapitalda tanınmış "yenidən qiymətləndirmə üzrə artım" azaldır; bütün digər azalma halları il üzrə mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir. Aktivin silinməsi və ya satılması zamanı yenidən qiymətləndirmə üzrə artım realizasiya olunduqda, kapitalda göstərilən binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı birbaşa olaraq bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür. Ədalətli dəyər haqqında bazar məlumatı olmadıqda, ədalətli dəyər gəlir yanaşması əsasında müəyyən edilir.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Kiçik həcmli təmir və gündəlik xidmət xərcləri çəkildiyi dövrdə xərcə silinir. Əmlak və avadanlıqların əsas hissələrinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Rəhbərlik hər bir hesabat dövrünün sonunda əmlak və avadanlıqlar üzrə dəyərsizləşmə əlamətlərinin mövcudluğunu qiymətləndirir. Əgər bu cür əlamətlər mövcud olarsa, rəhbərlik bərpa edilə bilən dəyəri təxmin edir. Aktivin bərpa edilə bilən dəyəri onun satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Aktivin balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərində qədər azaldılır və dəyərsizləşmə zərəri il üzrə mənfəət və ya zərərdə kapitalda göstərilən əvvəlki ilin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatından artıq olan hissəsi qədər tanınır. Aktivin istifadə dəyərini və ya satış üzrə məsrəflər çıxılmaqla ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə, əvvəlki illərdə tanınmış dəyərsizləşmə zərəri bərpa edilir.

Aktivlərin silinməsindən yaranan mənfəət və ya zərər gəlirin məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və ya zərərdə (sair əməliyyat gəliri və ya xərci kimi) tanınır.

Amortizasiya. Torpaq üçün amortizasiya hesablanır. Əmlak və avadanlıqlar üzrə amortizasiya düz xətt metoduna, yəni əmlak və avadanlıqların təxmini faydalı istifadə müddəti ərzində aktivlərin ilkin dəyərini onların qalıq dəyərində azaltmaqla hesablanır:

	İllər
Binalar	50
Nəqliyyat vasitələri	7
Ofis avadanlığı	4
Mebel	5
Digər əsas vəsaitlər	3

Aktiv faydalı istifadə müddətinin sonunda nəzərdə tutulan vəziyyətə uyğun olduqda, onun satışı ilə bağlı ehtimal olunan xərclər çıxıldıqdan sonra, Fond tərəfindən əldə oluna biləcək qiymətləndirilmiş məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Aktivlərin qalıq dəyəri və faydalı istifadə müddəti hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və lazım olduqda dəyişdirilir.

Qeyri-maddi aktivlər. Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq ilkin dəyəri ilə tanınır. İlkin tanımadan sonra qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiyanı və yığılmış dəyərsizləşmə zərərlərini çıxmaqla ilkin dəyəri ilə əks etdirilir. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud və ya qeyri-müəyyən müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üçün 5 illik istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır. Müəyyən istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya dövrlərinə və üsullarına ən azı hər maliyyə ilinin sonunda yenidən baxılır.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

Fondun icarəyə götürən qismində çıxış etdiyi icarə müqavilələrinin uçotu. Fond torpaq sahəsini icarəyə götürür. İcarə müqavilələri Fondun icarəyə götürülmüş aktivi istifadə etdiyi tarixə müvafiq öhdəliklə birlikdə istifadə hüquqlu aktivlər kimi tanınır. Hər bir icarə ödənişi öhdəlik və maliyyə xərcləri arasında bölüşdürülür. Maliyyə xərcləri hər bir dövr üçün öhdəliyin qalığı üzrə sabit olaraq müntəzəm faiz dərəcəsini təmin etmək üçün icarə müddəti ərzində mənfəət və ya zərəre aid edilir. İlkin dəyərlə tanınan istifadə hüquqlu aktiv onun faydalı istifadə və ya icarə müddəti ərzində (bu müddətlərdən hansı daha tez başa çatarsa) düz xətt metodu ilə amortizasiya edilir.

İcarə müqaviləsi üzrə yaranan öhdəliklər ilkin olaraq cari dəyərlə qiymətləndirilir. İcarə öhdəliklərinə aşağıdakı icarə ödənişlərinin xalis cari dəyəri daxildir:

- icarə üzrə alınacaq həvəsləndirici ödənişlər çıxılmaqla, sabit ödənişlər (mahiyətə sabit ödənişlər daxil olmaqla);
- indeks və ya dərəcələrdən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri;
- zəmanətli son qalıq dəyəri üzrə icarəyə götürən tərəfindən ödənilməsi gözlənilən məbləğlər;
- icarəyə götürənin əsaslandırılmış şəkildə əmin olduğu halda alışı hüququnun istifadə ediləcəyi qiymət; və
- icarə müddəti ərzində icarəyə götürən icarəni ləğv etmə hüququnu istifadə edərsə, icarənin ləğv edilməsi ilə bağlı cərimə ödənişləri.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

İcarə ödənişləri icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılır. Bu faiz dərəcəsinin müəyyən edilməsi mümkün olmadıqda icarəyə götürənin borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsi istifadə edilir. Borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsi icarəyə götürənin oxşar iqtisadi mühitdə istifadə hüquqlu aktivin dəyərində oxşar məbləğdə aktiv əldə etməsi üçün eyni müddət və şərtlərlə zəruri olan vəsaitlərin cəlb edilməsi zamanı ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir.

İstifadə hüquqlu aktivlər aşağıdakılar nəzərə alınmaqla, ilkin dəyərle qiymətləndirilir:

- icarə öhdəliyinin ilkin qiymətləndirmə məbləği;
- icarə üzrə həvəsləndirici ödənişlər çıxılmaqla, icarə müqaviləsinin başlanma tarixindən əvvəl aparılmış bütün icarə ödənişləri;
- bütün ilkin birbaşa xərclər; və
- bərpa xərcləri.

İcarə müddətini müəyyən edərkən Fondun rəhbərliyi icarənin uzadılması və ya icarənin ləğv edilməsi hüquqlarının istifadəsi üçün iqtisadi stimulyaradan bütün fakt və şərtləri nəzərə alır. İcarənin uzadılması hüquqları (və ya icarənin ləğv edilməsi hüququnun istifadəsi müddətindən sonrakı dövrlərin) yalnız müqavilənin müddətinin uzadılacağına (və ya ləğv edilməyəcəyinə) əsaslı şəkildə əminlik olduqda icarə müddətinə daxil edilir.

Qiymətləndirməyə təsir edən mühüm hadisə baş verdikdə və ya şəraitdə əhəmiyyətli dəyişiklik olduqda və belə hallar icarəyə götürənin nəzarəti altında olduqda qiymətləndirmə yenidən nəzərdən keçirilməlidir.

Fondun icarəyə verən qismində çıxış etdiyi əməliyyat icarəsi müqavilələrinin uçotu. Aktivlər əməliyyat icarəsinə verildikdə alınacaq icarə ödənişləri icarə müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə icarə gəliri kimi tanınır.

Ehtiyatlar. Ehtiyatlar Fondun keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Fondun öhdəliyinin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablana bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyinin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur).

Şərti aktiv və öhdəliklər. Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı yarana biləcək hər hansı ödəmələrin ehtimalının çox az olması hallarından başqa, belə hesabatlarda açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi mənfəətin daxil olması ehtimal edildikdə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Kapital ehtiyatları. Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında kapital (sair məcmu gəlirlər) üzrə qeyd edilmiş ehtiyatlara daxildir:

- Xarici əməliyyatlar üzrə xalis investisiyaların çevrilməsindən yaranan məzənnə fərqlərini qeydə almaq üçün istifadə olunan 'xarici valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat';
- 'Bölüşdürülməmiş mənfəət'

Qeyd 18-də göstəriləni kimi, Fərmanlara və Qaydalara uyğun olaraq, Fond büdcədən kənar dövlət təsisatıdır. Fondun daxilolmaları və köçürülmələri ilə bağlı bütün qərarlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanları əsasında həyata keçirilir və təsdiqlənir.

Fondun daxilolmaları/köçürmələri kapital qoyuluşlarını/çıxarışlarını əks etdirir və müvafiq olaraq kapitalda alınmış/ödənilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyəri ilə qeydə alınır.

Dövlət Büdcəsinə köçürmələr, habelə hökumət idarələri, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlərə köçürmələr ödəniş tarixində tanınır. Bütün köçürmələr Fondun təsdiq olunmuş büdcəsi çərçivəsində həyata keçirilir və büdcə ilə nəzərdə tutulmuş müvafiq bəndlərə (dövlət təşkilatları, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlər) təqdim etdikləri sifariş məktublarının əsasında ödənilmək üçün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Xəzinədarlığına köçürülür.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Faiz gəlir və xərclərinin tanınması. Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən bütün maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlir və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və ödənişlər, əməliyyat xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir. FVTPL kateqoriyasında nominal faiz dərəcəsi ilə hesablanmış borc və səhm alətləri üzrə faiz gəlirləri mənfəət və ya zərərin tərkibində "FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər üzrə faiz gəlirləri" sətrində göstərilir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaştırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar Fond tərəfindən əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Yaradılmış və ya alınmış, lakin dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsi gözlənilən pul axınlarını (ilkin gözlənilən kredit zərərləri daxil olmaqla) ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə diskontlaşdırılan dərəcədir (adətən alış qiymətinə uyğun gəlir). Nəticədə effektiv faiz dərəcəsi kredit riskinə uyğun dəyişdirilmiş olur.

Faiz gəlirləri aşağıdakılar istisna olmaqla, maliyyə aktivlərinin ümumi balans dəyərinə effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə hesablanır: (i) dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (3-cü Mərhələ). Belə aktivlər üzrə faiz gəlirlərini hesablayarkən kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla, aktivin amortizasiya olunmuş dəyərinə effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilir və (ii) alınarkən və ya yaradılarkən dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri. Bu aktivlər üzrə faiz gəlirlərini hesablayarkən aktivin amortizasiya olunmuş dəyərinə kredit riskinə uyğun dəyişdirilmiş ilkin effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilir.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə dividend gəlirləri Fondun ödənişləri əldə etmək hüququ müəyyən edildikdə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Sair əməliyyat gəlirləri, o cümlədən icarə gəlirləri hesablama metodu ilə yeni, gəlir qazanıldığı zaman tanınır.

Xərclər hesablama metodu ilə, yeni, çəkildiyi zaman tanınır.

Nağd şəklində daxilolmaların və köçürmələrin uçotu. Qeyd 1-də göstəriləndiyi kimi, Azərbaycan Respublikasında neft və qaz sahəsində həyata keçirilən müxtəlif fəaliyyətlər üzrə yaranan gəlirlərdən Fonda vəsaitlər daxil olur. Bu daxilolmalar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən fərmanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Əhəmiyyətli layihələrə və Dövlət büdcəsinə köçürmələr, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. ARDNF hesab edir ki, bu daxilolmalar və köçürmələr müvafiq olaraq kapital qoyuluşlarını və çıxarışlarını əks etdirir. Müvafiq olaraq, ARDNF bu daxilolmaları və köçürmələri konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda kapitalın hərəkəti kimi tanıyır.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi. Mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərle hesablanmış aktivlər kimi təsnif edilmiş maliyyə alətləri ədalətli dəyərle göstərilir. Bu cür maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri alətin məcburi və ya likvidasiya satışından başqa, könüllü tərəflər arasında aparılan cari əməliyyat nəticəsində mübadilə edildiyi məbləğdir. Əgər alətin bazar dəyəri açıqlanmışdırsa, onun ədalətli dəyəri bazar qiymətinə əsaslanmaqla hesablanır. Bazarda qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda və ya müşahidə edilən bazar qiymətlərinə istinad etmək mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər hər bir məhsul üçün uyğun olan digər bazar məlumatını və qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrindən əsaslandığımız riyazi metodologiyayı istifadə edən qiymətləndirmə modelini təhlil etməklə əldə olunur. Qiymətləndirmə modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini, habelə bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini (məsələn, faiz dərəcələrini, dəyişkənliyi, mübadilə məzənnələrini və tərəf-müqabillərin kredit reytingini) nəzərə alır.

Bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda, alətin bazarda necə qiymətləndiriləcəyinin məntiqi əksini müəyyən etmək məqsədilə rəhbərlik həmin parametrlərin ən yaxşı qiymətləndirilməsinə dair mühakimə işlədəcək. Bu mühakimə işlədikdə, müxtəlif vasitələrdən o cümlədən, müşahidə edilən məlumatın etibarlılığı, tarixi məlumatlar və ekstrapolyasiya mexanizmləri istifadə olunur. Alət bazarda müşahidə olunan məlumatla müqayisə edilməklə sübuta yetirildiyi hallar istisna olmaqla, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyərini qiymətləndirməsi üçün ən yaxşı sübut əməliyyat qiyməti olur. Əməliyyat qiyməti ilə qiymətləndirmə mexanizminə əsaslanmaqla müəyyən edilmiş dəyər arasındakı hər hansı fərq ilkin tanınma zamanı konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilmir. Sonrakı gəlirlər və ya zərərlər yalnız bazar iştirakçılarının qiymət təyin edərkən nəzərə ala biləcəkləri amillərdəki dəyişikliklərdən irəli gələrək tanınır.

3. Əsas uçot siyasəti (davamı)

Fond elan olunmuş bazar qiymətləri olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı mühasibat proqnozunu aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövrdən-dövrə dəyişməyə çox həssasdır, çünki bu rəhbərliyin faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, tərəf-müqabilin kredit reytingi, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatın spesifik xüsusiyyəti ilə bağlı fərziyyələr irəli sürməsinə tələb edir və (ii) qiymətləndirmələrdəki dəyişikliyin tanınmasından irəli gələn təsirin Fondun maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında, eləcə də mənfəət/(zərər) hesabında açıqlanan aktivlərinə əhəmiyyətli olması ehtimal edilir.

Rəhbərlik elan edilmiş bazar qiymətləri mövcud olmadıqda, faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, partnyorun kredit reytingi və qiymətləndirmə düzəlişləri ilə bağlı öz bilik və bacarıqlarından, eləcə də Fondun qəyyumlarından (əsasən Bank of New York Mellon) və Bloomberg agentliyindən əldə edilmiş məlumatlara əsasən müxtəlif fərziyyələrdən istifadə edir. Qeyd 20-yə baxın.

İnvestisiya mülkiyyətinin və əmlak və avadanlıqların (bina) ədalətli dəyərinin ölçülməsi. İnvestisiya mülkiyyətinin, eləcə də əmlak və avadanlıqların (binanın) ədalətli dəyəri müstəqil və səlahiyyətli qiymətləndiricilər tərəfindən hesablanır. Ədalətli dəyər daxili kapitalizasiya metodu (gələcək pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu), gəlir metodu, xərc metodu və satışların müqayisəsi metodundan istifadə edərək müvafiq olaraq orta dəyəri hesablamaqla müəyyən edilir.

İşçi heyəti üzrə xərclər və müvafiq ayırmalar. Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Fondun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır. Fondun yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilmiş haqlar üzrə Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlərdən başqa pensiya və analoji ödənişləri həyata keçirmək üçün hər hansı hüquqi və ya işgüzar praktikadan yaranan öhdəliyi yoxdur.

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə növbəti maliyyə ili ərzində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik, həmçinin peşəkar ehtimallar və təxminlər irəli sürür. Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Strukturlaşdırılmış müəssisələr. Strukturlaşdırılmış müəssisələr elə şəkildə yaradılmışdır ki, onlara kimin nəzarət etdiyini müəyyən edərkən səsvermə hüquqları və ya oxşar hüquqlar əsas amillər hesab edilmir. Fond və strukturlaşdırılmış müəssisə arasındakı əlaqənin belə strukturlaşdırılmış müəssisənin Fondun nəzarəti altında olmasını bildirdiyini müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizə tələb olunur.

Fond nəzarət etmədiyi strukturlaşdırılmış müəssisələri konsolidasiya etmir. Fondun strukturlaşdırılmış müəssisələr üzərində nəzarətini müəyyən etmək bəzən mürəkkəb olduğuna görə rəhbərlik belə müəssisələr ilə bağlı risk və faydalar, eləcə də onların fəaliyyətinə dair qərarların qəbul edilməsi imkanları ilə bağlı öz mülahizələrini irəli sürür. Bir çox hallarda ayrıca baxıldıqda, belə strukturlaşdırılmış müəssisələr üzərində nəzarətin mövcud olub-olmadığını görmək olar, lakin ümumi baxıldıqda, tam nəticə əldə etmək asan olmur. Nəzarətin mövcudluğuna dair daha çox arqumentlərin olduğu hallarda, strukturlaşdırılmış müəssisə konsolidasiya edilir.

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında strukturlaşdırılmış müəssisənin aktivləri, öhdəlikləri və əməliyyat nəticələrini əks etdirməsəydi, konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis aktivlər 458,233 min AZN az (31 dekabr 2019: xalis aktivlər 431,053 min AZN az) və mənfəət 2,926 min AZN az (2019: 18,712 min AZN az) olardı. Fondun strukturlaşdırılmış müəssisəsi haqqında əlavə məlumat üçün Qeyd 25-ə baxın.

5. Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar 1 yanvar 2020-ci il tarixindən qüvvəyə minmiş, lakin Fonda əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir:

- Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdim olunması üzrə Konseptual Əsaslara düzəlişlər (29 mart 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MHBS 3-ə dəyişikliklər “Biznes anlayışı” (22 oktyabr 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik hesabat dövrünün əvvəlindən həyata keçirilən satınalmalar üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 1 və MUBS 8-ə dəyişikliklər “Əhəmiyyətlik anlayışı” (31 oktyabr 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MHBS 9, MUBS 39 və MHBS 7-yə dəyişikliklər “Baza faiz dərəcəsi islahatı” (26 sentyabr 2019-cu il tarixində dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- COVID-19 ilə əlaqədar icarə güzəştlərinin uçotu üzrə MHBS 16-ya dəyişiklik (28 may 2020-ci ildə dərc olunub və 1 iyun 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

6. Yeni uçot qaydaları

1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və ya Fond tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər dərc olunmuşdur.

MHBS 10 və MUBS 28-ə dəyişikliklər - “Investor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi” (11 sentyabr 2014-cü ildə dərc olunub və BMUSŞ tərəfindən müəyyən ediləcək tarixdə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər investor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi ilə bağlı MHBS 10 və MUBS 28-in tələbləri arasındakı uyğunsuzluğu aradan qaldırır. Dəyişikliklərin əsas nəticəsi ondan ibarətdir ki, mənfəət və zərər əməliyyatın biznesə aid olduğu halda tam tanınır. Aktivlər özündə biznesi əks etdirmədikdə, hətta bu aktivlər törəmə müəssisəyə məxsus olsa belə, mənfəət və ya zərərin yalnız bir hissəsi tanınır. Hazırda Fond bu dəyişikliklərin onun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

MHBS 9, MUBS 39 və MHBS 7-yə dəyişikliklər – “Baza faiz dərəcəsi islahatı” (26 sentyabr 2019-cu ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

Faza 2-də edilmiş dəyişikliklər bir baza faiz dərəcəsinin alternativ ilə əvəzlənməsi də daxil olmaqla, islahatların nəticələrindən irəli gələn məsələlərin həllinə yönəlib. Dəyişikliklər aşağıdakı sahələri əhatə edir:

- **IBOR islahatı nəticəsində yaranan müqavilə üzrə pul axınlarının müəyyən edilməsi əsaslarındakı dəyişikliklərin uçotu:** Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qiymətləndirmənin tətbiq edildiyi alətlər üçün dəyişikliklərə əsasən müəssisələr praktiki istisna olaraq, IBOR islahatı nəticəsində yaranan müqavilə üzrə pul axınlarının müəyyən edilməsi əsaslarındakı dəyişikliyi MHBS 9-un B5.4.5-ci bəndində göstərilən təlimatdan istifadə edərək effektiv faiz dərəcəsinə dəyişdirməklə uçota almalıdır. Nəticədə gəlir və zərərin dərhal tanınması tələb olunmur. Bu praktiki istisna yalnız belə bir dəyişikliyə və birbaşa olaraq IBOR islahatı nəticəsində zəruri olduğu dərəcədə tətbiq olunur, yeni əsaslar isə iqtisadi cəhətdən əvvəlki əsaslara bərabərdir. MHBS 9-dan müvəqqəti azadolmanı tətbiq edən sığortaçılar da eyni praktiki istisnayı tətbiq etməlidirlər. Bundan əlavə, MHBS 16-da IBOR islahatı nəticəsində gələcək icarə ödənişlərinin müəyyən edilməsi əsaslarını dəyişdirən icarə dəyişikliklərinin uçotu zamanı icarəyə götürənlərin oxşar praktiki istisnadan istifadə etməsini tələb edən dəyişiklik edilmişdir.
- **Hedcinq münasibətlərində müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentləri üçün Faza 1-dəki azadolmanın bitmə tarixi:** Faza 2-dəki dəyişikliklərin tələbinə əsasən müəssisələr müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentindəki dəyişikliklərin tarixi və ya hedcinq münasibətlərinin dayandırıldığı tarixdə (bunlardan hansı daha tez baş verərsə) Faza 1-dəki azadolmaların müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentlərinə tətbiqini gələcəkdə dayandırmalıdır. Faza 1-dəki dəyişikliklər risk komponentləri üçün bitmə tarixini müəyyən etmir.
- **Hedcinq uçotu üzrə müəyyən tələblərin tətbiqindən əlavə müvəqqəti azadolmalar:** Faza 2-dəki dəyişikliklər IBOR islahatının birbaşa təsir göstərdiyi hedcinq münasibətləri ilə bağlı MUBS 39 və MHBS 9 ilə müəyyən edilmiş hedcinq uçotu üzrə xüsusi tələblərin tətbiqindən bəzi əlavə müvəqqəti azadolmaları nəzərdə tutur.

6. Yeni uçot qaydaları (davamı)

- *MHBS 7-də IBOR islahatı ilə bağlı əlavə açıqlamalar:* Dəyişikliklər aşağıdakı məlumatların açıqlanması tələblərini müəyyən edir: (i) müəssisə alternativ baza dərəcələrinə keçidi necə idarə edir; bu prosesin statusu və keçidlə bağlı risklər; (ii) keçid mərhələsində olan və əhəmiyyətli baza faiz dərəcələri üzrə bölüşdürülmüş törəmə və qeyri-törəmə maliyyə alətləri haqqında kəmiyyət məlumatı; və (iii) IBOR islahatı nəticəsində risklərin idarə edilməsi strategiyasındakı hər hansı dəyişikliyin təsviri.

Hazırda Fond bu dəyişikliklərin onun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Qəbul edildikdən sonra aşağıdakı digər yeni uçot qaydalarının Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilmir:

- MHBS 17 - "Sığorta müqavilələri" (18 may 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MHBS 17 və MHBS 4-ə dəyişikliklər (25 iyun 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 1-ə dəyişikliklər - "Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi" (23 yanvar 2020-ci il tarixində dərc olunub və 1 yanvar 2022-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 1-ə dəyişikliklər - "Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi, qüvvəyə minmə tarixinin təxirə salınması" (15 iyul 2020-ci il tarixində dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 16, MUBS 37 və MHBS 3 ilə bağlı məhdud məzmunlu dəyişikliklər - "Təyinatlı istifadədən əvvəl əldə edilən gəlirlər", "Yükümlü müqavilələr" - müqavilənin icrası ilə bağlı xərclər", "Konseptual Əsaslara İstinad" və MHBS 1, MHBS 9, MHBS 16 və MUBS 41-ə dəyişikliklər - "2018-2020-ci illər üzrə MHBS-lərin illik Təkmilləşdirilməsi" (14 may 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2022-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda yeni standartlar və şərhlərin Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Bank hesabları	2,794,016	1,160,617
Pul bazarı fondları	1,255,741	1,429,032
Qısamüddətli depozitlər	9,930	797
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,059,687	2,590,446

Pul bazarı fondları

Pul bazarı fondlarına investisiyalar bu fondların tələb əsasında ödənilən səhmlərindən ibarətdir. Pul bazarı fondlarındakı investisiyalar yüksək dərəcədə likvidlidir. Pul bazarı fondları öz aktivlərini qısamüddətli borc və borcla bağlı alətlərə, misal üçün, kommersiya kağızlarına, depozit şəhadətnamələrinə, faiz dərəcəsi dəyişkən olan istiqrazlara, ABŞ xəzinə istiqrazlarına, Avrobondlara və aktivlərlə təmin edilmiş qiymətli kağızlara yatırır. Fonda ödəniləcək faiz və dividendlər yenidən investisiya edilir. Pul bazarı fondlarının ədalətli dəyəri təxminən onların balans dəyərinə bərabərdir.

Fond pul bazarı fondlarına investisiyaları kredit reytingi AAA olan "BlackRock ICS-Institution Liquidity Funds plc"-də saxlayır.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (davamı)

Bank hesabları

Bank hesabları aşağıdakı valyutalarla ifadə edilmişdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
ABŞ dolları	1,978,437	694,638
Avro	732,231	340,082
Yapon yeni	53,027	43,175
İngilis funt sterlinqi	13,024	67,599
Türk lirəsi	6,981	4,434
Avstraliya dolları	2,850	2,108
Çin yuani	1,741	1,349
Azərbaycan manatı	1,622	1,010
İsveçrə frankı	1,167	1,946
Kanada dolları	980	822
İsveç kronu	530	75
Rusiya rublu	448	398
Sinqapur dolları	260	220
Honq konq dolları	173	435
Danimarka kronu	168	208
İsrail şəkeli	149	93
Yeni Zelandiya dolları	125	143
Norveç kronu	103	406
Cənubi Koreya vonu	-	1,476
Cəmi bank hesabları	2,794,016	1,160,617

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fond Azərbaycan Beynəlxalq Bankı və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı bank hesablarında müvafiq olaraq 116 min AZN və 1,531,561 min AZN (2019: 71 min AZN və 972 min AZN) məbləğində vəsait saxlamışdır.

Xarici valyuta ilə digər hesablar uzunmüddətli reytingləri B/B2 və daha yuxarı (Standard & Poor's/Fitch/Moody's) olan qeyri-rezident banklarda açılmışdır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə (Standard & Poor's/Fitch/Moody's agentliklərinin reytinglərinə əsasən) pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Bank hesabı	Qısamüddətli depozit	Pul bazarı fondları	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>				
AAA	-	-	1,255,741	1,255,741
AA	501	-	-	501
A	868,111	4,420	-	872,531
BBB*	386,745	5,510	-	392,255
B	7,098	-	-	7,098
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri**	1,262,455	9,930	1,255,741	2,528,126

*-Bu məbləğin 445 min AZN-lik hissəsi (2019: 397 min AZN) Fondun törəmə müəssisələrində olan və Fondun birbaşa iştirakı ilə yerləşdirilməyən nağd pul qalıqlarını əks etdirir.

** -Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş 1,531,561 min AZN məbləğində (2019: 972 min AZN) nağd pul qalıqları cədvəldə əks etdirilmir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının kredit reytingi yoxdur.

GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqlar 1-ci Mərhələyə aid edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin məbləği əhəmiyyətli olmadığına görə Fond pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyat yaratmamışdır.

7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (davamı)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə (Standard & Poor's/Fitch/Moody's agentliklərinin reytinglərinə əsasən) pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Bank hesabı	Qısamüddətli depozit	Pul bazarı fondları	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyersizləşməmiş</i>				
AAA	-	-	1,429,032	1,429,032
AA	4,446	-	-	4,446
A	557,195	797	-	557,992
BBB*	593,499	-	-	593,499
B	4,505	-	-	4,505
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri**	1,159,645	797	1,429,032	2,589,474

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin faiz dərəcəsi üzrə təhlili Qeyd 22-də göstərilir. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar haqqında məlumat Qeyd 24-də açıqlanır.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	12,276,695	9,293,635
Korporativ istiqrazlar	17,158,399	25,200,773
Suveren istiqrazlar	13,683,076	12,429,189
Səhmlər	9,072,839	8,036,393
Özəl səhm fondları	1,348,519	902,260
Daşınmaz əmlak fondları	3,239,097	2,608,665
Pul bazarı alətləri	91,790	1,141,605
Cəmi FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	56,870,415	59,612,520

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fond maliyyə təşkilatları ilə ("xarici menecerlərlə") aktivlərin idarə edilməsi haqqında razılaşmalara əsasən 9,029,638 min AZN (2019: 7,887,278 min AZN) məbləğində vəsait, o cümlədən pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərini saxlamışdır. 2020-ci ildə xarici menecerlər qarşısında idarəetmə haqları 3,098 min AZN (2019: 2,850 min AZN) olmuşdur.

Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları. Bu istiqrazlar Avropa, Asiya və Amerikada müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.06% - 6.25% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə -1.00% dərəcəsinə +0.925% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, 5-günlük orta CNY SHIBOR hesablanır (2019: ildə 0.06% - 6.25% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə -0.05% dərəcəsinə +0.925% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, 5-günlük orta CNY SHIBOR hesablanır) və müddəti 2021-ci ilin yanvar ayından 2024-cü ilin noyabr ayınadək dövrdə başa çatır (2019: 2020-ci ilin yanvar ayından 2024-cü ilin noyabr ayınadək dövrdə). 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 33,478 min AZN olmuşdur (2019: 39,672 min AZN). Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan DWS International GmbH və BYİB - Dünya Bankı Qrupu tərəfindən idarə olunan portfəldə saxlanılmışdır.

Korporativ istiqrazlar. Korporativ istiqrazlar Avropa, Asiya, Avstraliya və Amerikadakı korporasiyalar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.0% - 7.875% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə +0.23% dərəcəsinə +4% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, EURIBOR və Avstraliya Bankının Qısamüddətli İstiqraz Dərəcəsi hesablanır (2019: ildə 0.0% - 7.875% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə +0.21% dərəcəsinə +4% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, EURIBOR və Avstraliya Bankının Qısamüddətli İstiqraz Dərəcəsi) və müddəti 2021-ci ilin yanvar ayından 2031-ci ilin yanvar ayınadək dövrdə başa çatır (2019: 2020-ci ilin yanvar ayından 2031-ci ilin yanvar ayınadək dövrdə).

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 871,043 min AZN olmuşdur (2019: 740,269 min AZN). Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici meneceri olan DWS International GmbH tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Suveren istiqrazlar. Suveren istiqrazlar Avropa, Asiya, Avstraliya və Amerikada müxtəlif təşkilatlar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.0% (Türk lirası ilə ifadə edilən sıfır kuponlu istiqrazlar) – 20.9% müəyyən dərəcə ilə faiz hesablanır (2019: ildə 0.0% (Türk lirası və İngilis funt sterlinqi ilə ifadə edilən sıfır kuponlu istiqrazlar) - 11.75%) və müddəti 2021-ci ilin yanvar ayından 2036-cı ilin fevral ayınadək dövrdə başa çatır (2019: 2020-ci ilin yanvar ayından 2029-cu ilin may ayınadək dövrdə). 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 69,709 min AZN olmuşdur (2019: 60,900 min AZN). Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan DWS International GmbH və BYİB - Dünya Bankı Qrupu tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Özəl Səhm Fondları

BMK-nın Fondları üç müstəqil investisiya fondundan ibarətdir: BMK-nın Qlobal İnfrastruktur Fondu ("IFC GIF"), BMK-nın Katalizator Fondu ("IFC CF") və BMK-nın Afrika, Latin Amerikasını və Karib Fondu ("IFC ALAC").

"IFC GIF" inkişaf etməkdə olan bazarlarda infrastruktur investisiyalarının müəyyən edilməsi, alınması, saxlanması və silinməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC GIF" qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "IFC GIF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 158,893 min AZN (2019: 144,707 min AZN) təşkil etmişdir.

"IFC CF" inkişaf etməkdə olan bazarlarda məhdud tərəfdaşlıq, investisiya fondları və ya digər müştərək investisiya mexanizmlərinin ("İnvestisiya Fondlarının") ekvivalent paylarına sərmayə yatırılması və əsasən resursların səmərəli istifadəsinə və aşağı emissiyalı məhsul və xidmətlərin hazırlanmasına müştərək investisiyaların yönəldilməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC CF" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "IFC CF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 66,136 min AZN (2019: 69,395 min AZN) təşkil etmişdir.

"IFC ALAC" Afrika, Latin Amerikasını və Karib regionlarında inkişaf investisiyalarının müəyyən edilməsi, alınması, saxlanması və silinməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC ALAC" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "IFC ALAC"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 43,657 min AZN (2019: 51,370 min AZN) təşkil etmişdir.

"NB Caspian Partners" inkişaf etmiş bazarlarda əsasən "buy-out" fondlarına investisiya məqsədi ilə yaradılmış ayrıca idarə olunan Özəl Kapital mandatıdır. Fondun "NB Caspian Partners" qarşısında 300,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "NB Caspian Partners" mandatında investisiyasının ədalətli dəyəri 369,592 min AZN (2019: 272,208 min AZN) təşkil etmişdir.

"AYİB EPF" Mərkəzi və Şərqi Avropa, Aralıq Dənizi bölgəsi və Mərkəzi Asiyada AYİB-in səhmlərinə investisiya etmək məqsədilə AYİB tərəfindən yaradılmışdır. Fondun "AYİB EPF" qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "AYİB EPF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 98,604 min AZN (2019: 70,838 min AZN) təşkil etmişdir.

"BC European Capital X" BC Partners şirkətinin əsasən Avropada dayanıqlı artım xüsusiyyətləri nümayiş etdirən böyük müəssisələrin alışı üzrə ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "BC European Capital X" qarşısında 56,300 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "BC European Capital X"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 137,686 min AZN (2019: 82,523 min AZN) təşkil etmişdir.

"FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondu" FSI tərəfindən İtaliyanın sənaye sektorunda və xidmət sahələrində orta biznesə investisiya etmək üçün yaradılmışdır. Fondun "FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondu" qarşısında 20,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondundakı" investisiyasının ədalətli dəyəri 16,482 min AZN (2019: 13,480 min AZN) təşkil etmişdir.

"Blackstone Core Equity Partners L.P." Blackstone Group-un əsasən Şimali Amerikada investisiya yatırımları sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Blackstone Core Equity Partners L.P." qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "Blackstone Core Equity Partners L.P."-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 88,100 min AZN (2019: 75,255 min AZN) təşkil etmişdir.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

“Apollo Fund IX” Apollo şirkətinin əsasən Şimali Amerikada alışırlar sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun “Apollo Fund IX” qarşısında 85,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Apollo Fund IX”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 35,895 min AZN (2019: 23,674 min AZN) təşkil etmişdir.

“Carlyle Partners VII” Carlyle Group-un Şimali Amerikada böyük və iri həcmli əqdlər üzrə satınalma sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun “Carlyle Partners VII” qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Carlyle Partners VII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 37,298 min AZN (2019: 18,566 min AZN) təşkil etmişdir.

“Carlyle Europe Partners V” Carlyle Group-un Avropada investisiyalara yönəlmiş satınalma sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun “Carlyle Partners V” qarşısında 50,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Carlyle Europe Partners V”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 19,948 min AZN (2019: 14,055 min AZN) təşkil etmişdir.

“Vista Equity Partners VII” Vista Equity Partners şirkətinin əsasən Şimali Amerika regionuna yönəlmiş texnoloji satınalma fondudur. Fondun “Vista Equity Partners VII” qarşısında 40,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Vista Equity Partners VII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 34,557 min AZN (2019: 16,012 min AZN) təşkil etmişdir.

“Warburg Pincus Global Growth” Warburg Pincus şirkətinin əsasən Şimali Amerika, Asiya və Avropada investisiyalara yönəlmiş diversifikasiya edilmiş inkişaf fondudur. Fondun “Warburg Pincus Global Growth” şirkəti qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Warburg Pincus Global Growth”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 38,118 min AZN (2019: 12,530 min AZN) təşkil etmişdir.

“PAG Asia Capital Fund III” PAG şirkətinin Asiya regionuna yönəlmiş satınalma fondudur. Fondun “PAG Asia Capital Fund III” qarşısında 30,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “PAG Asia Capital Fund III”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 11,870 min AZN (2019: 2,771 min AZN) təşkil etmişdir.

“Thoma Bravo Fund XIII” Thoma Bravo şirkətinin Şimali Amerika regionuna yönəlmiş texnoloji satınalma fondudur. Fondun “Thoma Bravo Fund XIII” qarşısında 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Thoma Bravo Fund XIII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 37,273 min AZN (2019: 14,097 min AZN) təşkil etmişdir.

“Baring Private Equity Asia VII” Baring şirkətinin Asiya regionuna yönəlmiş satınalma fondudur. Fondun “Baring Private Equity Asia VII” qarşısında 50,000 ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Baring Private Equity Asia VII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 68,334 min AZN (2019: 17,914 min AZN) təşkil etmişdir.

“Dyal Capital Partners IV” Dyal Capital Partners şirkətinin əsasən investisiya şirkətlərindəki azlıq təşkil edən səhmdarların payının əldə edilməsi üzrə ixtisaslaşmış fondudur. Fondun “Dyal Capital Partners IV” qarşısında 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Dyal Capital Partners IV”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 12,358 min AZN (2019: 2,865 min AZN) təşkil etmişdir.

“Cinven Fund VII” Cinven şirkətinin Avropa ölkələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərə investisiyalar edən fondudur. Fondun “Cinven Fund VII” qarşısında 48,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Cinven Fund VII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 11,022 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“Green Equity Investors VIII” Leonard Green & Partners şirkətinin Şimali Amerikada böyük və iri həcmli satınalma əqdlərinə investisiyalar edən fondudur. Fondun “Green Equity Investors VIII” qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Green Equity Investors VIII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 11,188 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“Brookfield Infrastructure Fund IV” Brookfield şirkətinin qlobal infrastruktur layihələrinə investisiya etmək üçün yaradılmış fondudur. Fondun “Brookfield Infrastructure Fund IV” qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Brookfield Infrastructure Fund IV”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 40,694 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

“Vitruvian Investment Partners IV” satınalma və kapital artımı investisiyaları daxil olmaqla, dinamik vəziyyətlərə investisiya yatan Avropanın müstəqil özəl investisiya şirkətidir. “Vitruvian Partners” texnologiya, media, telekommunikasiya, maliyyə xidmətləri, biznes xidmətləri, eləcə də səhiyyə və istehlakçı sektorları daxil olmaqla bir sıra biznes sektorlarında orta həcmli müəssisələrin inkişafına yönəlmiş investisiyaların yatırılması üzrə ixtisaslaşır. Fondun “Vitruvian Investment Partners IV” qarşısında 40,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Vitruvian Investment Partners IV”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 1,032 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“Thoma Bravo Explore Fund” proqram təminatı şirkətlərinə investisiyaların yatırılması üzrə ixtisaslaşmış və “satın al və qur” investisiya strategiyası və prosesi ilə tanınır. Fond əsasən müxtəlif şirkətlər və fərdi müştərilərin son istifadəçiləri üçün proqram təminatına xüsusi diqqət ayırır. Sənaye sahəsində dərin biliklərə malik ixtisaslaşmış investisiya komandası portfel şirkətlərinin idarəedici heyəti ilə səmərəli əməkdaşlığa önəm verir. Fondun “Thoma Bravo Explore Fund” qarşısında 30,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Thoma Bravo Explore Fund”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 9,782 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“CVC Capital Partners VIII” iri satınalma bazarı üzrə ixtisaslaşmış və özünü doğrultmuş, nağd pul yaradan şirkətləri hədəf alır. “CVC Capital Partners” Avropa, Amerika və Asiya-Sakit Okean regionunda ofisləri olan özəl kapital və investisiya üzrə qlobal konsaltinq şirkətidir. Fondun “CVC Capital Partners VIII” qarşısında 40,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə “CVC Capital Partners VIII” Fondan hələ kapital cəlb etməmişdir.

“KKR Asian Fund IV” KKR əsas tematik investisiyalar vasitəsilə effektiv portfel idarəçiliyi yolu ilə artım və əməliyyat fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün güclü potensiala malik investisiyaların cəlb edilməsinə yönəlmişdir. Fondun “KKR Asian Fund IV” qarşısında 40,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə “KKR Asian Fund IV” KKR Fondan hələ kapital cəlb etməmişdir.

“Ares Corporate Opportunities Fund VI” birjada kotirovka olunan, dünyada aktivlərin idarəedilməsi üzrə aparıcı alternativ menecerdir. Ares əvvəlki bütün Ares korporativ opportunistik fondlarında tətbiq etdiyi uyğunlaşdırıla bilən kapital strategiyasından istifadə edir. Fondun “Ares Corporate Opportunities Fund VI” qarşısında 40,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə “Ares Corporate Opportunities Fund VI” Fondan hələ kapital cəlb etməmişdir.

Daşınmaz Əmlak Fondları

Daşınmaz əmlak portfeli üzrə dolayı investisiyalar daşınmaz əmlak fonduna investisiyalardan və ortaq investisiyadan ibarətdir.

“AXA Pan European Value Added Venture” (PEVAV) Böyük Britaniya, Almaniya, Fransa, İspaniya, İtaliya, Niderland Krallığı, Polşa və Şimal/Skandinaviya regionu daxil olmaqla, Avropa ölkələrinə yönəlmiş “orta riskli” daşınmaz əmlak strategiyalarının həyata keçirilməsi üçün yaradılmışdır. Fondun “PEVAV” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “PEVAV”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 79,332 min AZN (2019: 82,407 min AZN) təşkil etmişdir.

“PGIM European Value Partners” (EVP) əsasən Fransa, Almaniya, İtaliya və İspaniya daxil olmaqla Avrozone ölkələrində daşınmaz əmlakın alınması məqsədilə yaradılmış “orta riskli” daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “EVP” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “EVP”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 154,764 min AZN (2019: 145,704 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone Real Estate Partners Europe V” (BREP Europe V) “yüksək riskli” daşınmaz əmlak fondudur və əsasən Böyük Britaniya, Almaniya, İspaniya və İtaliyada investisiyalar həyata keçirir. Fondun “BREP Europe V” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “BREP Europe V”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 202,695 min AZN (2019: 183,161 min AZN) təşkil etmişdir.

“PAG Real Estate Partners” (PREP) Asiya-Sakit Okean regionunda əsasən Yaponiya, Çin və Avstraliya kimi ölkələrə yönəlmiş “az riskli”/“orta riskli” daşınmaz əmlaklara investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış fondur. Fondun “PREP” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “PREP”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 74,135 min AZN (2019: 163,248 min AZN) təşkil etmişdir.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

"PGIM Asia Property Fund III" (ASPF III) əsasən Avstraliya, Çin, Yaponiya, Malaziya və Sinqapurdakı əsas bazarlarda "orta riskli" investisiyalar həyata keçirir. Fondun "ASPF III" qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "ASPF III"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 73,895 min AZN (2019: 83,303 min AZN) təşkil etmişdir.

"Redwood Japan Logistics Fund II" (RJLF II) əsasən Yaponiyada loqistika tipli daşınmaz əmlaka investisiya edən "yüksək riskli" daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "RJLF II" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "RJLF II"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 213,211 min AZN (2019: 189,352 min AZN) təşkil etmişdir.

"Blackrock Europe Property Fund IV Feeder" (EPF IV Feeder) Avropa regionuna yönəlmiş "orta riskli" daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "EPF IV Feeder" qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "EPF IV Feeder"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 64,068 min AZN (2019: 63,889 min AZN) təşkil etmişdir.

"Gaw Capital Gateway Real Estate Fund V" (GREF V) Asiya-Sakit Okean regionuna yönəlmiş "orta riskli" daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "GREF V" qarşısında 34,100 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "GREF V"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 47,788 min AZN (2019: 50,932 min AZN) təşkil etmişdir.

"GAW Capital US Fund III" (GAW US Fund III) Şimali Amerika regionunda daşınmaz əmlaka investisiya edən "orta riskli" investisiya fondudur. Fondun "GAW US Fund III" qarşısında 63,500 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "GAW US Fund III"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 51,221 min AZN (2019: 28,140 min AZN) təşkil etmişdir.

"Walton Street Real Estate Fund VIII" (WSREF VIII) Walton Street Capital tərəfindən təsis edilmişdir. "WSREF VIII" ABŞ-a yönəlmiş "orta riskli"/"yüksək riskli" daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "WSREF VIII" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "WSREF VIII"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 97,147 min AZN (2019: 105,023 min AZN) təşkil etmişdir.

"Angelo Gordon Commercial Real Estate Debt Opportunities" (AG CREDO) kommersiya təyinatlı ipoteka ilə təmin edilən qiymətli kağızlara və daşınmaz əmlakla bağlı digər investisiya kateqoriyalı borclara investisiyalar yatırır. "AG CREDO" daşınmaz əmlakla bağlı borc bazarlarına investisiya etmək üçün kommersiya daşınmaz əmlakın nəzarət və idarə olunmasında öz təcrübəsindən istifadə edir. Fondun "AG CREDO" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "AG Commercial R.E Debt Fund"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 64,490 min AZN (2019: 91,016 min AZN) təşkil etmişdir.

"Angelo Gordon Realty Value Fund X" (AG Realty X) Şimali Amerika, Avropa və Asiya-Sakit Okean regionuna investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış "orta riskli" investisiya fondudur. Fondun "AG Realty Value Fund" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "AG Realty Value Fund"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 64,955 min AZN (2019: 32,909 min AZN) təşkil etmişdir.

"Ares US Real Estate Fund IX" (Ares US IX) ABŞ regionuna yönəlmiş "az riskli"/"orta riskli" daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "Ares US IX" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "Ares US IX"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 131,001 min AZN (2019: 89,712 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "GAW Capital GREF V" (Sofiya) ilə birlikdə Sinqaporda "orta riskli" müxtəlif təyinatlı müştərək investisiya həyata keçirmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 20,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu aktivdəki investisiyasının ədalətli dəyəri 31,890 min AZN (2019: 31,553 min AZN) təşkil etmişdir.

"Starwood Global Opportunity Fund XI" (SOF XI) əsasən Şimali Amerika və Avropaya yönəlmiş "orta riskli"/"yüksək riskli" qlobal daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "SOF XI" qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "SOF XI"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 148,983 min AZN (2019: 72,161 min AZN) təşkil etmişdir.

"PAG Real Estate Partners II" (PREP II) Asiya və Sakit okean regionunda əsasən Yaponiya və Cənubi Koreyaya yönəlmiş "az riskli"/"orta riskli" daşınmaz əmlaklara investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmışdır. Fondun "PREP II" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun "PREP II"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 107,366 min AZN (2019: 90,289 min AZN) təşkil etmişdir.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

“GreenOak US III” (GreenOak) Şimali Amerikaya investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış “orta riskli” investisiya fondudur. Fondun “GreenOak US III” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “GreenOak”-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 65,680 min AZN (2019: 46,765 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “PGIM European Value Partners” (Junghof) ilə birlikdə Almaniyanın Frankfurt şəhərində müxtəlif təyinatlı daşınmaz əmlak kompleksinə “yüksək riskli” müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 40,632 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyasının ədalətli dəyəri 100,251 min AZN (2019: 99,330 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “PGIM Asia Property Fund III” (GK Winchester) ilə birlikdə Yaponiyanın Kyoto şəhərində otelin inkişafı layihəsinə “yüksək riskli” müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 2,134,000 min Yapon yeni məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyasının ədalətli dəyəri 643 min AZN (2019: 46,136 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “Blackrock Europe Property Fund IV Feeder” (Kustermann) ilə birlikdə Almaniyanın Münhen şəhərində ofis kompleksinə müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 6,333 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyasının ədalətli dəyəri 3 min AZN (2019: 307 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “Walton Street Real Estate Fund VIII” (Walton NMA VIII) ilə birlikdə Amerikanın Çikaqo şəhərində müxtəlif təyinatlı daşınmaz əmlak kompleksinə müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 23,857 min AZN (2019: 23,166 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “GAW Capital GREF V” (Centurion II) ilə birlikdə Çində loqistika portfelinə “yüksək riskli” müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə bağlı 60,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 71,112 min AZN (2019: 43,599 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond “GAW Capital GREF V” (Doris) ilə birlikdə Honq Konqda riteyl portfelinə “orta riskli” müştərək investisiya yatırımı etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 102,812 min AZN (2019: 99,104 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone Real Estate Partners Europe VI” (BREP Europe VI) “yüksək riskli” daşınmaz əmlak fondudur və əsasən Böyük Britaniya, Almaniya, İspaniya və İtaliyada investisiyalar həyata keçirir. Fondun “BREP Europe VI” qarşısında 150,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “BREP Europe VI”-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 73,463 min AZN (2019: 8,516 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone Property Partners U.S.” (BPP U.S.) Şimali Amerikaya investisiya etmək üçün yaradılmış “az riskli” investisiya fondudur. Fondun “BPP U.S.” qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “BPP U.S.”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 320,212 min AZN (2019: 340,000 min AZN) təşkil etmişdir.

“Fonciere LFPI Europe” (FLE) 2005-ci ildə yaradılmışdır. Fond Avropa və ABŞ-da kommertiya təyinatlı daşınmaz əmlaklara “az riskli” investisiyalar edir. Fondun “FLE” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “FLE”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 219,166 min AZN (2019: 193,473 min AZN) təşkil etmişdir.

“Gaw Capital Gateway Real Estate Fund VI” (GREF VI) 2018-ci ildə yaradılmışdır və Asiya-Sakit Okean regionunda kommertiya təyinatlı daşınmaz əmlaklara investisiyalar edir. Fondun “GREF VI” qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “GREF VI”-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 56,377 min AZN (2019: 31,508 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond 2019-cu ildə “Gaw Capital US Fund III” (H&H Retail) ilə birlikdə Los-Ancelsdə riteyl aktivə müştərək investisiya yatırılmasına dair razılaşma əldə etmişdir. Fondun bu müştərək investisiyadakı payı 50,000 min ABŞ dolları təşkil edir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 59,629 min AZN (2019: 85,000 min AZN) təşkil etmişdir.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

“PGIM European Value Partners II” (EVP II) əsasən Fransa, Almaniya, İtaliya, İspaniya və Böyük Britaniyanın böyük şəhərləri daxil olmaqla Avrozonada və Böyük Britaniyada daşınmaz əmlakın alınması məqsədilə yaradılmış “orta riskli” daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “EVP II” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “EVP II”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 29,589 min AZN (2019: 30,770 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone BioMed Life Science Real Estate” ABŞ-da tibb elmləri sahəsində ofis binalarının ikinci ən böyük sahibidir. Portfel, dəyərinin 100%-ni tibb elmləri sahəsində “az riskli” investisiyalar təşkil edən 11M SF məbləğində 80 aktivdən ibarətdir. Fondun bu müştərək investisiyadakı payı 100,000 min ABŞ dolları təşkil edir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “Blackstone BioMed Life Science Real Estate”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 149,032 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“PRISA LP” ABŞ-da yerləşdirilmiş daşınmaz əmlak obyektlərinə investisiya yatırmaq üçün daimi olaraq açıq tipli fond kimi yaradılmışdır. Fondun “PRISA LP” qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun “PRISA LP”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 342,354 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

Fond Gaw Capital Partner’s “GAW US Fund III” (“Rainbow” layihəsi) ilə birlikdə Havayda yerləşən otele müştərək investisiya yatırılmasına dair razılışma əldə etmişdir. Fondun bu müştərək investisiyadakı payı 14,000 min ABŞ dolları təşkil edir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun bu müştərək investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 17,976 min AZN (2019: sıfır) təşkil etmişdir.

“Walton Street Real Estate Fund IX” (WSREF IX) Walton Street Capital tərəfindən təsis edilmişdir. WSREF IX “orta riskli”/“yüksek riskli” portfəldən istifadə edərək, riskə uyğunlaşdırılmış cəlbedici gəlir yaradacaq. Fondun “WSREF IX” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə “WSREF IX” Fondun hələ kapital cəlb etməmişdir.

Səhmlər. 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixinə səhmlərin balans dəyəri aşağıdakı sektorlara investisiya qoyuluşlarından ibarət olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Telekommunikasiya və informasiya texnologiyaları	2,296,466	1,658,757
İstehlak	1,871,960	1,579,207
Maliyyə	1,796,870	2,008,941
Səhiyyə	1,040,085	1,014,436
Sənaye	899,281	742,331
Materiallar	514,024	393,596
Kommunal xidmətlər	383,117	277,865
Enerji	271,036	361,260
Cəmi səhmlər	9,072,839	8,036,393

Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan SSGA, UBS Asset Management (UK) LTD, Blackrock Investment Management, Mellon Capital Management Corporation və Sumitomo Mitsui Trust International LTD. tərəfindən idarə olunan portfəldə saxlanılmışdır.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər ədalətli dəyərlə uçota alınır və kredit riski ilə bağlı dəyərsizləşməni özündə əks etdirir. Bu səbəbdən, Fond dəyərsizləşmə əlamətlərini təhlil etmir və ya onlara nəzarət etmir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə ticarət üçün borc qiymətli kağızların kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	Korporativ istiqrazlar	Suveren istiqrazlar	Pul bazarı alətləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş (ədalətli dəyərle)</i>					
AAA	7,042,639	308,889	9,931,417	-	17,282,945
AA	3,689,756	75,712	370,211	91,790	4,227,469
A	1,539,183	4,567,920	1,232,078	-	7,339,181
BBB	5,117	3,004,782	1,649,780	-	4,659,679
BB	-	7,972,920	125,914	-	8,098,834
B	-	1,227,638	373,676	-	1,601,314
D	-	538	-	-	538
Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	12,276,695	17,158,399	13,683,076	91,790	43,209,960
Cəmi ticarət üçün borc qiymətli kağızlar	12,276,695	17,158,399	13,683,076	91,790	43,209,960

31 dekabr 2019-cu il tarixinə ticarət üçün borc qiymətli kağızların kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	Korporativ istiqrazlar	Suveren istiqrazlar	Pul bazarı alətləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş (ədalətli dəyərle)</i>					
AAA	6,677,835	616,510	8,266,609	-	15,560,954
AA	1,634,410	2,186,774	656,401	168,852	4,646,437
A	975,204	7,897,721	962,979	401,650	10,237,554
BBB	6,186	5,417,770	1,957,597	571,103	7,952,656
BB	-	7,644,475	-	-	7,644,475
B	-	1,436,610	585,603	-	2,022,213
D	-	913	-	-	913
Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	9,293,635	25,200,773	12,429,189	1,141,605	48,065,202
Cəmi ticarət üçün borc qiymətli kağızlar	9,293,635	25,200,773	12,429,189	1,141,605	48,065,202

Kredit reytingləri Standard & Poor's agentliyinin reytinglərinə (belə reytinglərin mövcud olduğu halda) və ya Standard & Poor's reyting şkalası üzrə ən yaxın ekvivalentə çevrilmiş Moody's və ya Fitch reytinglərinə əsaslanır. Borc qiymətli kağızlar üçün təminat verilmir.

9. Qızıl külçələr

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyun tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 2001-ci il 21 dekabr tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 2005-ci il 1 mart tarixli 202 nömrəli Fərmanı, 2010-cu il 10 fevral tarixli 216 nömrəli Fərmanı, 2011-ci il 27 oktyabr tarixli 519 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq London Qiymətli Metallar Bazarı Assosiasiyasının tələblərinə uyğun qızıl külçələr Fondun investisiya portfelinə daxil edilə bilər.

Qızıl külçələrin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
1 yanvar tarixinə ilkin qalıq	8,381,163	3,558,246
Əlavələr	49,328	3,628,327
Qızıl külçələrin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsindən xalis gəlir	2,059,788	1,194,590
31 dekabr tarixinə yekun qalıq	10,490,279	8,381,163

10. Investisiya mülkiyyəti

İnvestisiya mülkiyyətinin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
1 yanvar tarixinə investisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri	2,517,219	2,584,684
Əlavələr	65,793	10,093
Silinmələr	(757,263)	(213,099)
İstifadə hüquqlu aktiv	355	78,245
Ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirmə üzrə (zərər)/gəlir	(115,164)	64,971
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	73,594	(7,675)
31 dekabr tarixinə investisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri	1,784,534	2,517,219

İnvestisiya mülkiyyəti Moskvanın mərkəzi inzibati dairəsində "Tverskaya 16" ünvanında yerləşən "Gallery Actor" müxtəlif təyinatlı ofis-ticarət mərkəzi, London, 78 St James Street ünvanında yerləşən müxtəlif təyinatlı ofis kompleksi, Parisin "8 Place Vendome" ünvanında yerləşən ofis, ticarət və yaşayış kompleksi və Tokioda yerləşən "Kirarito Ginza" ticarət kompleksindən ibarətdir. Bütün daşınmaz əmlaklar kommersiya şərtləri ilə icarəyə verilmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə investisiya mülkiyyəti səlahiyyət verilmiş müstəqil qiymətləndiricilər (akkredite olunmuş qiymətləndirmə şirkətləri) tərəfindən həyata keçirilmiş qiymətləndirmələr əsasında müəyyən edilmiş ədalətli dəyərle uçota alınır. Qiymətləndiricilər bu kateqoriyadan olan investisiya əmlakının qiymətləndirilməsi sahəsində tanınmış mütəxəssislərdir. Ədalətli dəyər aktivlərin qiymətləndirmə tarixində yaxşı məlumatlandırılmış və belə əməliyyatı həyata keçirməkdə maraqlı olan alıcı və satıcı arasında kommersiya cəhətdən müstəqil əməliyyatlarda mübadilə edilə bilən məbləği nəzərdə tutur. Əmlakın ədalətli dəyəri əsasən müqayisə edilə bilən əmlakın qiyməti, bazar məlumatı, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti metodu (gəlir yanaşması) və cari bazar səviyyələri üzrə məsləhətlər vermiş səlahiyyətli müstəqil qiymətləndiricilərin ekspert rəyindən istifadə etməklə müəyyən olunmuşdur.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə 960,190 min AZN (2019: 1,736,537 min AZN) dəyərində investisiya mülkiyyəti borc ilə əlaqədar olaraq üçüncü tərəflərə girov qoyulmuşdur. Qeyd 13-ə baxın.

10. İnvestisiya mülkiyyəti (davamı)

Fond icarə alan qismində çıxış etdiyi hallarda, vaxtından əvvəl ləğv oluna bilməyən əməliyyat icarəsi müqavilələrinə əsasən əldə ediləcək gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
1 il ərzində	24,017	56,824
1 ildən 5 ilə qədər	42,549	132,983
5 ildən artıq	2,069	2,019
31 dekabr tarixinə cəmi əldə ediləcək gələcək minimal icarə ödənişləri	68,635	191,826

İnvestisiya mülkiyyətlərinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər aşağıdakı cədvəllərdə ətraflı təhlil edilir:

	Ədalətli dəyər 2020	Ədalətli dəyərin dəyişməsi	Təqdimat valyutasına çevrilmənin effekti	Əlavələr	Silinmələr	İstifadə hüquqlu aktiv	Ədalətli dəyər 2019
İnvestisiya mülkiyyəti							
"78 St James Street", London	378,601	(28,712)	12,805	64,713	-	-	329,795
"Gallery Actor", Moskva	69,143	(8,408)	(14,162)	-	-	355	91,358
"SCI 8 Place Vendome", Paris	376,600	(16,839)	33,796	114	-	-	359,529
"Pine Avenue Tower A", Seul	-	(51,846)	(10,269)	-	(757,263)	-	819,378
"Kirarito Ginza", Tokio	960,190	(9,359)	51,424	966	-	-	917,159
	1,784,534	(115,164)	73,594	65,793	(757,263)	355	2,517,219

	Ədalətli dəyər 2019	Ədalətli dəyərin dəyişməsi	Təqdimat valyutasına çevrilmənin effekti	Əlavələr	Silinmələr	İstifadə hüquqlu aktiv	Ədalətli dəyər 2018
İnvestisiya mülkiyyəti							
"78 St James Street", London	329,795	(16,041)	8,849	8,208	-	70,431	258,348
"Gallery Actor", Moskva	91,358	1,139	9,552	575	-	-	80,092
"SCI 8 Place Vendome", Paris	359,529	4,361	(8,056)	896	-	-	362,328
"Pine Avenue Tower A", Seul	819,378	61,114	(25,812)	-	-	-	784,076
"Kirarito Ginza", Tokio	917,159	(823)	12,381	414	-	7,814	897,373
"Palazzo Turati", Milan	-	15,221	(4,589)	-	(213,099)	-	202,467
	2,517,219	64,971	(7,675)	10,093	(213,099)	78,245	2,584,684

78 Saint James ünvanında yerləşən Unit Trestinin təsis edilməsi ("Unit Tresti")

Unit Tresti 22 noyabr 2012-ci ildə Trest Sənədinin müddəasına uyğun olaraq təsis edilmişdir. SOFAZ RE Limited, SOFAZ RE UK L.P. müəssisəsinin əsas partnyoru olaraq, Unit Trestində 99%-lik iştirak payına malikdir. SOFAZ RE Min Limited Unit Trestində 1%-lik iştirak payına malikdir. SOFAZ RE Limited, SOFAZ RE UK L.P. və SOFAZ RE Min Limited müəssisələrinin yekun mülkiyyətçisi Azərbaycan Dövlət Neft Fondudur. Unit Tresti Böyük Britaniyada yerləşən daşınmaz əmlaka investisiyalar edir və 78 Saint James ünvanında yerləşən ofis kompleksinə sahibdir. Unit Trestin təsis edildiyi, rezident olduğu və daim yerləşdiyi yer Cersi, Kanal adalarıdır. 2020-ci il ərzində Unit Tresti ofis kompleksinin yenidən qurulması ilə əlaqədar olaraq icarə gəliri əldə edilməmişdir (2019: sıfır) və 32,787 min AZN məbləğində zərər (2019: 19,689 min AZN məbləğində zərər) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 28,712 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2019: 16,041 min AZN məbləğində azalma) daxildir).

10. Investisiya mülkiyyəti (davamı)

“Tverskaya 16” ASC-nin alınması

21 dekabr 2012-ci il tarixində ARDNF “Tverskaya 16” ASC-də səsvermə səhmlərinin 100%-ni əldə etmişdir. Onun əsas fəaliyyəti Rusiyada, Moskvanın mərkəzi biznes rayonunda yerləşən “Gallery Actor” ofis-ticarət mərkəzinin idarə edilməsidir. 2020-ci il ərzində “Tverskaya 16” ASC-dən əldə edilmiş 6,971 min AZN məbləğində icarə gəliri (2019: 8,300 min AZN) və 4,126 min AZN məbləğində zərər (2019: 4,600 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 8,408 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2019: 1,139 min AZN məbləğində artım) daxildir).

“SCI 8 Place Vendome” şirkətinin təsis edilməsi

19 mart 2013-cü il tarixində Fond “xüsusi məqsədli müəssisə” vasitəsilə “AXA Real Estate” şirkətindən Parisin Vandom Meydanı 8 ünvanında yerləşən, dəyəri 135,000 min Avro olan “SCI 8 Place Vendome” müxtəlif təyinatlı ofis, ticarət və yaşayış kompleksini satın almışdır. “SCI 8 Place Vendome” şirkəti Fondun Fransada mülki ortaqlıq kimi təsis edilmiş və hüquqi ünvanı “6 place de Madeleine” olan dolayı törəmə müəssisəsidir. Fond “SCI 8 Place Vendome” şirkətini iki Lüksemburq şirkəti (Luxcos) vasitəsilə idarə edir: SOFAZ RE Fund S.a.r.l. - 100% “SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l.” şirkətinin mülkiyyətində olan, nizamnamə kapitalı 12,500 Avro təşkil edən, hüquqi ünvanı Lüksemburqda yerləşən və “SCI 8 Place Vendome” şirkətində 0.1%-lik iştirak payı olan özəl məhdud şirkət və SOFAZ RE Europe S.a.r.l. - 100% “SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l.” şirkətinin mülkiyyətində olan, nizamnamə kapitalı 12,500 Avro təşkil edən, hüquqi ünvanı Lüksemburqda yerləşən və “SCI 8 Place Vendome” şirkətində 99.9%-lik iştirak payı olan özəl məhdud şirkət. 2020-ci il ərzində “SCI 8 Place Vendome” şirkətindən əldə edilmiş 10,962 min AZN məbləğində icarə gəliri (2019: 10,503 min AZN) və 12,485 min AZN məbləğində zərər (2019: 8,850 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 16,839 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2019: 4,361 min AZN məbləğində artım) daxildir).

“Payn Avenyu A qülləsi” kompleksinin alınması

31 mart 2014-cü il tarixində ARDNF “Mirae Asset Management”-dən Daşınmaz Əmlak Fondu Strukturunda Benefisiar Sertifikatların (“BS”) 100%-lik payını əldə etməklə, Cənubi Koreyanın Seul şəhərində dəyəri 469,007 milyon Cənubi Koreya vonu (346,250 min AZN) olan “Payn Avenyu A qülləsi” kompleksinin alşını yekunlaşdırmışdır. Bu kompleks 21 sentyabr 2020-ci il tarixində satılmışdır. Satış tarixinə qədər “Payn Avenyu A qülləsi” kompleksindən əldə edilmiş 21,516 min AZN məbləğində icarə gəliri (2019: 24,337 min AZN) və 58,785 min AZN məbləğində zərər (2019: 71,930 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 51,846 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2019: 61,114 min AZN məbləğində artım) daxildir).

“Kirarito Ginza” ticarət kompleksinin təsis edilməsi

21 avqust 2016-cı il tarixində ARDNF Tokumei Kumiai (“TK”) sazişi çərçivəsində fəaliyyət göstərən operator şirkətinə 51,989 milyon Yapon yeni məbləğində (455,736 min AZN) investisiya etmişdir. Bu investisiyanın 98%-i Operator Şirkətinin kapitalı hesabına formalaşır, 2%-i isə Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerləri adından çıxış edən PGIM Real Estate (Yaponiya) şirkətinə məxsusdur. ARDNF Operator Şirkətinə yatırılmış bu investisiyanı (pul vəsaitlərindən istifadə hüququnu) istənilən vaxt satmaq hüququna malikdir. Operator Şirkəti investorlardan əldə etdiyi vəsait hesabına Tokio şəhərinin Ginza rayonunda yerləşən ticarət obyektini kimi fəaliyyət göstərən daşınmaz əmlak üçün investisiyanın alınması ilə bağlı xərclər daxil olmaqla, 52,434 milyon Yapon yeni məbləğində (459,633 min AZN) sərmayə yatırmışdır. Ətraflı məlumat üçün qeyd 25-ə baxın.

2020-ci il ərzində “Kirarito Ginza” ticarət kompleksindən əldə edilmiş 24,466 min AZN məbləğində icarə gəliri (2019: 25,196 min AZN) və 2,926 min AZN məbləğində mənfəət (2020: 18,927 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 9,359 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2020: 823 min AZN məbləğində azalma) daxildir).

11. Birgə müəssisələrə investisiyalar

Fondun birgə müəssisələrə investisiyalarının balans dəyərini hərəkəti aşağıdakı cədvəldə göstərilir.

Min Azərbaycan manatı ilə	2020	2019
1 yanvar tarixinə balans dəyəri	1,047,199	1,167,214
Birgə müəssisə tərəfindən geri ödənilmiş kapital	(36,000)	(76,500)
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	32,871	(22,056)
Birgə müəssisədən daxil olmuş dividendlər	(5,223)	(19,053)
Sair məcmu gəlirdə tanınan məzənnə fərqi üzrə gəlir/(zərər)	15,130	(2,406)
31 dekabr tarixinə balans dəyəri	1,053,977	1,047,199

21 iyun 2013-cü il tarixində Caspian Drilling Company (90% iştirak payı) və SOCAR (10% iştirak payı) birgə "SOCAR Rig Assets" MMC-ni təsis etmişdir. "SOCAR Rig Assets" MMC-nin nizamnamə kapitalı 1,000 AZN həcmində müəyyən edilmişdir (hər bir səhmin nominal dəyəri 10 AZN olmaqla, 100 səhm). Müəssisənin əsas fəaliyyəti Xəzər dənizində əməliyyatların aparılması üçün altıncı nəsil yarım dalm qazma qurğusunun tikintisini təsisçilərin müvafiq paylarına proporsional olaraq maliyyələşdirməkdən ibarətdir. 5 iyul 2013-cü il tarixində Fond "SOCAR Rig Assets" MMC-nin bütün səhmlərini "Caspian Drilling" şirkətindən nominal dəyərlə əldə etmişdir. Fond tərəfindən satın alınmazdan əvvəl "SOCAR Rig Assets" MMC hər hansı fəaliyyət həyata keçirməmişdir. Satınalmadan sonra "SOCAR Rig Assets" MMC-nin adı dəyişilərək "Azerbaijan Rigs" MMC adlandırılmışdır. 2020-ci il ərzində bu müəssisəyə əlavə kapital qoyuluşu yönəldilməmişdir (2019: sıfır). Satın alınan müəssisənin fəaliyyəti ilə bağlı bütün strateji maliyyə və əməliyyat qərarları hər iki təsisçinin birgə razılığı ilə qəbul olunur. Bu birgə müəssisənin maliyyə nəticələri hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında iştirak payı metodu ilə tanınır.

"Capitals Property S.a.r.l." Böyük Lüksemburq Hersoqluğunun qanunvericiliyinə uyğun olaraq özəl məhdud məsuliyyətli cəmiyyət kimi 29 yanvar 2018-ci il tarixində "Capitals Holding S.a.r.l." tərəfindən təsis edilmişdir. Təsis edildiyi zaman "SOFAZ RE Fund S.a.r.l." və "Capitals Holding S.a.r.l." hər biri "Capitals Property S.a.r.l." şirkətində 12,000 Avro dəyərində 50% iştirak payına sahib olmuşdur (səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 1 avro olmaqla, 12,000 ədəd səhm). 21 sentyabr 2018-ci il tarixində "Capitals Holding S.a.r.l." 2,400 ədəd, "SOFAZ R.E Fund S.a.r.l." isə 1,200 ədəd səhmi "Mainz International Holdings S.a.r.l."-ə köçürmüşdür. Nəticədə, səhmdarların iştirak payı aşağıdakı kimi olmuşdur: "SOFAZ RE Fund S.a.r.l." - 40% (4,800 ədəd səhm), "Capitals Holding S.a.r.l." - 30% (3,600 ədəd səhm), "Mainz International Holdings S.a.r.l." - 30% (3,600 ədəd səhm). Yeni yaradılan şirkətin əsas fəaliyyəti səhmdarların müvafiq iştirak paylarındakı maliyyələşdirmə və bank krediti hesabına daşınmaz əmlak biznesindən ibarətdir. 2020-ci il ərzində bu müəssisəyə əlavə kapital qoyuluşu yönəldilməmişdir (2019: sıfır). Satın alınan müəssisənin fəaliyyəti ilə bağlı bütün strateji maliyyə və əməliyyat qərarları səhmdarların birgə razılığı ilə qəbul olunur. Birgə müəssisənin maliyyə nəticələri hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında iştirak payı metodu ilə əsasən tanınır.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun birgə müəssisələrindəki iştirak payı və həmin müəssisələrin maliyyə göstəriciləri, o cümlədən aktivləri, öhdəlikləri, gəlirləri, mənfəət və ya zərəri haqqında qısa məlumat aşağıda təqdim edilir:

Adı	Qısa- müddətli aktivlər	Uzun- müddətli aktivlər	Qısa- müddətli öhdəliklər	Uzun- müddətli öhdəliklər	Gəlir	Sair gəlirlər	Xərclər	Mənfəət	İştirak payı (%)	Təsis edildiyi ölkə
"Azerbaijan Rigs" MMC	113,993	904,843	(5,674)	(23,317)	90,730	428	(56,592)	34,566	90%	Azərbaycan
"Capitals Property S.a.r.l." MMC	59,896	1,024,864	(1,423)	(675,548)	38,141	2,034	(35,767)	4,408	40%	Lüksemburq

11. Birgə müəssisələrə investisiyalar (davamı)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun birgə müəssisələrindəki iştirak payı və həmin müəssisələrin maliyyə göstəriciləri, o cümlədən aktivləri, öhdəlikləri, gəlirləri, mənfəət və ya zərəri haqqında qısa məlumat aşağıda təqdim edilir:

Adı	Qısa- müddətli aktivlər	Uzun- müddətli aktivlər	Qısa- müddətli öhdəliklər	Uzun- müddətli öhdəliklər	Gəlir	Sair gəlirlər	Xərclər	Mənfəət/ (zərər)	İştirak payı (%)	Təsis edildiyi ölkə
"Azerbaijan Rigs" MMC "Capitals Property S.a.r.l" MMC	84,127	939,116	(9,144)	(18,820)	97,872	255	(124,342)	(26,215)	90%	Azərbaycan
	52,655	952,421	(3,126)	(623,330)	37,338	1,230	(34,724)	3,844	40%	Lüksemburq

Yuxarıda göstərilən ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatlarının birgə müəssisələrdəki iştirak paylarının balans dəyəri ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	"Azerbaijan Rigs" MMC		"Capitals Property S.a.r.l" MMC	
	2020	2019	2020	2019
Dövrün əvvəlnə xalis aktivlər	995,279	1,127,664	378,620	380,789
Dövr üzrə mənfəət/(zərər)	34,566	(26,215)	4,408	3,844
Ödənilmiş dividendlər	-	(21,170)	(13,057)	-
Nizamnamə kapitalında azalma	(40,000)	(85,000)	-	-
Təqdimat valyutasına çevrilmə	-	-	37,818	(6,013)
Dövrün sonuna xalis aktivlər	989,845	995,279	407,789	378,620
Fondun payı - %-lə	90%	90%	40%	40%
Fondun payı - rəqəmlə	890,861	895,751	163,116	151,448
İnvestisiyanın balans dəyəri	890,861	895,751	163,116	151,448

12. Kapital qoyuluşları

Fonda daxil olmuş vəsaitlərin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

Min Azərbaycan manatı ilə	2020	2019
Neftin və qazın satışından əldə olunan vəsaitlər	6,587,262	14,614,709
Bonuslar	767,777	766,351
Boru kəməri tranzit tarifləri	20,362	18,938
Akrhesabı ödənişlər	6,753	4,692
Cəmi kapital qoyuluşları	7,382,154	15,404,690

13. Uzunmüddətli öhdəliklər

Min Azərbaycan manatı ilə	2020	2019
Müddətli kredit Godo Kaisha (GK001 - Tokio, Yaponiya)	515,327	487,066
Müddətli kredit MAPS 21 (Mirae Asset Securities)	-	441,000
Zəmanət depozitləri	12,248	49,302
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	12,050	15,894
İcarə öhdəlikləri	80,054	77,792
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	619,679	1,071,054

13. Uzunmüddətli öhdəliklər (davamı)

Zəmanət depozitləri Tokio şəhərində yerləşən "Kirarito Ginza" ticarət kompleksi üçün icarədarlar tərəfindən ödənilmiş 10,472 min AZN (2019: 20,307 min AZN) və Paris şəhərində yerləşən "SCI 8 Place Vendome" kompleksi üçün ödənilmiş 1,776 min AZN (2019: 2,204 min AZN) məbləğində qabaqcadan ödənişlərdən ibarətdir.

Müddətli kreditlər Yapon yeni ilə ifadə olunmuş Godo Kaisha GK001 kreditindən ("Kirarito Ginza") ibarətdir. Bank kreditinin müddəti 9 sentyabr 2024-cü il tarixində başa çatır və kupon dərəcəsi illik 0.81% (2019: 0.81%) təşkil edir. Həmin kredit üçün investisiya mülkiyyəti girov qoyulmuşdur. Qeyd 10-a baxın.

Koreya vonu ilə ifadə olunmuş MAPS 21 krediti (Payn Avenyu A qülləsi) 2020-ci ildə tam ödənilmişdir.

Fond hedcinq uçotu aparmır və xarici valyuta öhdəlikləri və ya faiz dərəcələrinin dəyişməsi riskləri ilə bağlı hər hansı hedcinq əməliyyatı həyata keçirməmişdir.

Qısamüddətli borcların ədalətli dəyəri diskontlaşdırmanın təsiri əhəmiyyətli olmadığına görə təxminən onların balans dəyərində bərabərdir. Ədalətli dəyər kredit üzrə 0.81% (2019: 0.81%) ilə diskontlaşdırılmış pul axınlarına əsasən müəyyən edilir. Bu kreditlər ədalətli dəyər iyerarxiyasının 2-ci Səviyyəsinə aid edilir.

Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklərdə dəyişikliklər

Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklərin təhlili və təqdim olunan hər bir dövr üzrə Fondun belə öhdəliklərində dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bu öhdəliklər pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda maliyyələşdirmə fəaliyyətinin tərkibində qeydə alınır:

	Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər
	Borclar
1 yanvar 2019-cu il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	935,981
Məzənnə fərqi üzrə düzəlişlər	(7,915)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	928,066
Nağd pul axını	(440,100)
Məzənnə fərqi üzrə düzəlişlər	26,552
Nağdsız əməliyyatlar üzrə digər hərəkətlər	809
31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	515,327

14. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Dövlət istiqrazları	254,035	124,380
Agentlik istiqrazları	115,319	260,072
Korporativ istiqrazlar	333,303	538,086
Cəmi faiz gəliri	702,657	922,538

15. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqi

Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis məzənnə fərqləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən reallaşdırılmamış xalis gəlir/(zərər)	1,332,403	(496,576)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən reallaşdırılmış xalis zərər	(88,823)	(27,691)
Cəmi xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən xalis gəlir/(zərər)	1,243,580	(524,267)

16. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə xalis gəlir aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Ədalətli dəyər düzəlişi üzrə reallaşdırılmamış gəlir	318,322	2,164,974
Ticarət əməliyyatları üzrə reallaşdırılmış gəlir	635,597	80,317
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə xalis gəlir	953,919	2,245,291

17. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
Törəmə müəssisələrin əməliyyat xərcləri	60,970	73,281
Əmək haqqı, məvaciblər və işçilərə müavinətlər	6,523	6,755
Amortizasiya xərcləri	5,624	6,226
Qısamüddətli lisenziya haqqı	4,233	3,865
Aktivlərin idarə edilməsi haqları	3,098	2,850
Bank komissiyon haqları	2,358	2,687
DSMF-ə ayırmalar	1,378	1,447
Rabitə xərcləri	55	61
Sair əməliyyat xərcləri	3,221	6,265
Cəmi əməliyyat xərcləri	87,460	103,437

18. Fond tərəfindən köçürmələr

2020-ci il ərzində Dövlət Büdcəsinə, habelə, dövlət təşkilatlarına, dövlətə məxsus müəssisələrə və şirkətlərə köçürmələr aşağıdakılar əsasında həyata keçirilmişdir:

- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 dekabr tarixli 906 nömrəli Fərmanı;
- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 29 dekabr tarixli 906 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 31 avqust tarixli 1148 nömrəli Fərmanı.

2019-cu il ərzində Dövlət Büdcəsinə, habelə, dövlət təşkilatlarına, dövlətə məxsus müəssisələrə və şirkətlərə köçürmələr aşağıdakılar əsasında həyata keçirilmişdir:

- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 449 nömrəli Fərmanı.

19. Mənfəət vergisi

Fond vergi hesabatlarını Rusiya Federasiyası, Lüksemburq, Yaponiya və Fransanın vergi qanunvericiliyinin tələbləri əsasında hazırlayır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 21 dekabr tarixli 509-IVQD nömrəli Fərmanına və Milli Məclisin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklərin edilməsi haqqında 29 dekabr 2012-ci il tarixli qanununa uyğun olaraq, 1 yanvar 2013-cü ildən etibarən ARDNF korporativ mənfəət vergisinin ödənilməsindən azad edilmişdir. ARDNF-in Cersi adalarında qeydiyyatdan keçmiş bütün şirkətləri "Beynəlxalq Xidmət Şirkətləri" olduğuna görə korporativ mənfəət vergisindən azad edilirlər. Nəticə etibarilə ARDNF-in Azərbaycan və Böyük Britaniyadakı fəaliyyəti ilə bağlı müvəqqəti fərqlər mövcud deyil. Yaponiya hökuməti ilə imzalanmış ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında sazişə əsasən Tokumei Kumiai ("TK") investisiyalarından əldə edilmiş gəlirlər bu ölkədə vergiyə cəlb edilmir. Cənubi Koreyadakı törəmə müəssisə də aktivləri ilə bağlı əməliyyatlardan yaranan gəlirə görə vergidən azaddır və yalnız payçılara gəlirlərdən ödənişlər edərkən ödəmə mənbəyində tutulan vergi ödəməlidir.

Rusiya Federasiyasında fəaliyyət göstərən şirkətlər üçün standart korporativ mənfəət vergisi dərəcələri 2020 və 2019-cu illər üzrə 20% təşkil etmişdir. Lüksemburq və Fransa törəmə müəssisələri müvafiq olaraq 17% (2019: 17%) və 33.33% (2019: 33.33%) dərəcəsində mənfəət vergisinə cəlb edilir. Yaponiya törəmə müəssisəsi 34.59% (2019: 34.59%) dərəcəsində mənfəət vergisinə cəlb edilir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarındakı aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə onların vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi effektini əks etdirir. Müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin müxtəlif üsullarla tanınmasından, eləcə də müəyyən aktivlərin qeydə alınmış dəyərindən yaranır.

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci səviyyəyə oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kotirovka olunan qiymətlərlə qiymətləndirmələr (təshih edilməmiş) (ii) 2-ci səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlərdən yaranan) müşahidə edilə bilən ilkin əhəmiyyətli məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları vasitəsilə əldə edilən qiymətləndirmələr və (iii) 3-cü səviyyəyə müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan qiymətləndirmələr (müşahidə edilməyən ilkin məlumatlar) daxildir. Maliyyə alətlərini ədalətli dəyərlə qiymətləndirmə iyerarxiyalarına bölmək üçün rəhbərlik peşəkar mülahizələr irəli sürür. Ədalətli dəyərlə qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli dərəcədə düzəlişlər tələb edən müşahidə edilə bilən məlumatlardan istifadə edildikdə, bu qiymətləndirmə 3-cü Səviyyəyə aid edilir. İstifadə edilən məlumatların əhəmiyyətliliyi bütövlükdə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi ilə ölçülür.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

(a) Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri

Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda hər bir hesabat dövrünün sonunda mühasibat uçotu standartları ilə tələb edilən və ya icazə verilən qiymətləndirmələrdir. Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələrinin aid edildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyəsi aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	31 dekabr 2020				31 dekabr 2019			
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
Aktivlərin ədalətli dəyəri								
Maliyyə aktivləri								
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	44,309,879	7,972,920	4,587,616	56,870,415	48,492,532	7,609,063	3,510,925	59,612,520
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	12,276,695	-	-	12,276,695	9,293,635	-	-	9,293,635
- Korporativ istiqrazlar	9,185,479	7,972,920	-	17,158,399	17,591,710	7,609,063	-	25,200,773
- Suveren istiqrazlar	13,683,076	-	-	13,683,076	12,429,189	-	-	12,429,189
- Özəl səhm fondları	-	-	1,348,519	1,348,519	-	-	902,260	902,260
- Daşınmaz əmlak fondları	-	-	3,239,097	3,239,097	-	-	2,608,665	2,608,665
- Səhmlər	9,072,839	-	-	9,072,839	8,036,393	-	-	8,036,393
- Pul bazarı alətləri	91,790	-	-	91,790	1,141,605	-	-	1,141,605
Qeyri-maliyyə aktivləri	10,490,279	-	1,784,534	12,274,813	8,381,163	-	2,517,219	10,898,382
- İnvestisiya mülkiyyəti	-	-	1,784,534	1,784,534	-	-	2,517,219	2,517,219
- Qızıl külçələr	10,490,279	-	-	10,490,279	8,381,163	-	-	8,381,163
Cəmi təkrarlanan ədalətli dəyərle qiymətləndirilən aktivlər	54,800,158	7,972,920	6,372,150	69,145,228	56,873,695	7,609,063	6,028,144	70,510,902

31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixinə qiymətləndirmə modeli və ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə 2-ci Səviyyə üçün istifadə edilən ilkin məlumatlar aşağıda təsvir edilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar
Aktivlərin ədalətli dəyəri			
Maliyyə aktivləri			
2020			
- Korporativ istiqrazlar	7,972,920	Pul axınlarının diskontlaşdırılması modeli	Dövlət istiqrazlarının gəlirlilik əyrisi
2019			
- Korporativ istiqrazlar	7,609,063	Pul axınlarının diskontlaşdırılması modeli	Dövlət istiqrazlarının gəlirlilik əyrisi

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə 3-cü Səviyyə üzrə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsində istifadə olunan ilkin məlumatlar və qiymətləndirmə modelləri, eləcə də bu qiymətləndirmələrin ilkin məlumatlardakı mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı aşağıdakı kimidir:

	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar	İlkin məlumatların həcmi (orta çəki)	Əsaslandırılmış dəyişiklik	Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə həssaslıq
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>						
Aktivlərin ədalətli dəyəri						
Maliyyə aktivləri						
<i>İnvestisiya mülkiyyəti</i>						
"78 St James Street", London	378,601	Qalıq qiymətləndirmə yanaşması	Xalis icarə dəyəri	26,576 min AZN	+/- 5%	22,275/ (23,295)
"Gallery Actor", Moskva	69,143	Pul axınlarının diskontlaşdırılması	Hədəflənən gəlirlilik norması	12%	+/- 1%	(2,450)/ 2,123
"SCI 8 Place Vendome", Paris	376,600	Gəlirin kapitallaşdırılması, Pul axınlarının diskontlaşdırılması, Birbaşa müqayisə metodu	Gəlirlilik dərəcəsi	3.5 - 4.5%	+/- 0.5%	(65,123)/ 34,568
"Kirarito Ginza", Tokio	960,190	Xərc metodu, Gəlirin kapitallaşdırılması metodu	Gəlirlilik dərəcəsi	2.4%	+/- 0.1%	(39,785)/ 31,078
3-cü Səviyyə üzrə cəmi təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri	1,784,534					

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə 3-cü Səviyyə üzrə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsində istifadə olunan ilkin məlumatlar və qiymətləndirmə modelləri, eləcə də bu qiymətləndirmələrin ilkin məlumatlardakı mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı aşağıdakı kimidir:

	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar	İlkin məlumatların həcmi (orta çəki)	Əsaslandırılmış dəyişiklik	Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə həssaslıq
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>						
Aktivlərin ədalətli dəyəri						
Maliyyə aktivləri						
<i>İnvestisiya mülkiyyəti</i>						
"78 St James Street", London	329,795	Qalıq qiymətləndirmə yanaşması	Xalis icarə dəyəri	21,955 min AZN	+/- 5%	18,411/ (18,411)
"Gallery Actor", Moskva	91,358	Pul axınlarının diskontlaşdırılması	Hədəflənən gəlirlilik norması	12%	+/- 1%	(3,239)/ 3,406
"SCI 8 Place Vendome", Paris	359,529	Gəlirin kapitallaşdırılması, Pul axınlarının diskontlaşdırılması, Birbaşa müqayisə metodu	Gəlirlilik dərəcəsi	3.5-4.5%	+/- 0.5%	(77,021)/ 30,676
"Pine Avenue Tower A", Seul	819,378	Pul axınlarının diskontlaşdırılması, Müqayisə metodu	Hədəflənən gəlirlilik norması / Əqd qiyməti	4.6 - 4.8%, 11,760 AZN - 12,936 m2	+/- 0.25%, +/- 5%	(15,950)/ 17,640, (20,654)/ 20,654
"Kirarito Ginza", Tokio	917,159	Xərc metodu, Gəlirin kapitallaşdırılması metodu	Gəlirlilik dərəcəsi	2.4%	+/- 0.1%	(32,351)/ 35,432
3-cü Səviyyə üzrə cəmi təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri	2,517,219					

Özəl səhm və daşınmaz əmlak fondlarındakı investisiyalar üçün vergi və faiz xərclərindən əvvəlki gəlirlərin (EBITDA) artması hesablanmış dəyərin yüksək olmasına gətirib çıxara bilər. Bundan əlavə, bazarın olmadığı təqdirdə diskontun artması dəyərin azalmasına səbəb ola bilər. Fond tərəfindən 3-cü Səviyyədəki fond investisiyalarının ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən müşahidə edilə bilməyən ilkin məlumatlar arasında heç bir əlaqə müəyyən edilməmişdir.

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin alətlərin növünə görə üzlaşdırilməsi aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən qiymətli kağızlar
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyər	3,510,925
İl üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınmış zərər	(64,945)
Sair məcmu gəlirdə tanınmış gəlir	258,350
Alışlar	883,286
31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyər	4,587,616

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin alətlərin növünə görə üzlaşdırilməsi aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən qiymətli kağızlar
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər	2,253,461
İl üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınmış gəlir	46,464
Sair məcmu gəlirdə tanınmış zərər	(36,388)
Alışlar	1,247,388
31 dekabr 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər	3,510,925

b) Ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməyən, lakin ədalətli dəyəri açıqlanan aktiv və öhdəliklər

Ədalətli dəyərin ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyələri üzrə təhlili və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməyən aktivlərin balans dəyəri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2020				31 dekabr 2019			
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Balans dəyəri	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Balans dəyəri
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>								
Aktivlər								
Sair maliyyə aktivləri								
- Sair debitor borclar	-	9,866	-	9,866	-	4,283	-	4,283
- Müddətli depozitlər	-	2,352	-	2,352	-	7,577	-	7,577
Cəmi aktivlər	-	12,218	-	12,218	-	11,860	-	11,860
Öhdəliklər								
Sair borc vəsaitləri								
- Müddətli kredit	-	515,327	-	515,327	-	928,066	-	928,066
Sair maliyyə öhdəlikləri								
- Ticarət kreditör borcları	-	22,655	-	22,655	-	17,762	-	17,762
- İcarə öhdəlikləri	-	80,054	-	80,054	-	77,792	-	77,792
Cəmi öhdəliklər	-	618,036	-	618,036	-	1,023,620	-	1,023,620

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının 2-ci Səviyyəsində ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılması yanaşmasından istifadə etməklə həyata keçirilmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların balans dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri analoji kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik olan yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

21. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirmə kateqoriyaları üzrə təqdim edilməsi

MHBS 9 "Maliyyə alətləri" standartına uyğun olaraq, Fond maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirir: (a) FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri; (b) FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri; (c) FVOCI kateqoriyasında ölçülən pay alətləri və (d) amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən maliyyə aktivləri. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri iki alt-kateqoriyaya bölünür: (i) FVTPL kateqoriyasında məcburi qaydada ölçülən aktivlər və (ii) ilkin tanınma zamanı həmin kateqoriyaya aid edilmiş aktivlər.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən (məcburi)	Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən	Cəmi
AKTİVLƏR			
<i>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</i>			
- Pul bazarı fondları	1,255,741	-	1,255,741
- Bank hesabları	-	2,794,016	2,794,016
- Qısamüddətli depozitlər	-	9,930	9,930
<i>FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər</i>			56,870,415
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	12,276,695	-	12,276,695
- Korporativ istiqrazlar	17,158,399	-	17,158,399
- Suveren istiqrazlar	13,683,076	-	13,683,076
- Pul bazarı alətləri	91,790	-	91,790
- Özəl səhm fondları	1,348,519	-	1,348,519
- Daşınmaz əmlak fondları	3,239,097	-	3,239,097
- Səhmlər	9,072,839	-	9,072,839
<i>Sair maliyyə aktivləri</i>			9,867
- Sair	-	9,867	9,867
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	58,126,156	2,813,813	60,939,969

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən (məcburi)	Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən	Cəmi
AKTİVLƏR			
<i>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</i>			
- Pul bazarı fondları	1,429,032	-	1,429,032
- Bank hesabları	-	1,160,617	1,160,617
- Qısamüddətli depozitlər	-	797	797
<i>FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər</i>			59,612,520
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	9,293,635	-	9,293,635
- Korporativ istiqrazlar	25,200,773	-	25,200,773
- Suveren istiqrazlar	12,429,189	-	12,429,189
- Pul bazarı alətləri	1,141,605	-	1,141,605
- Özəl səhm fondları	902,260	-	902,260
- Daşınmaz əmlak fondları	2,608,665	-	2,608,665
- Səhmlər	8,036,393	-	8,036,393
<i>Sair maliyyə aktivləri</i>			11,860
- Sair	-	11,860	11,860
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	61,041,552	1,173,274	62,214,826

31 dekabr 2020 və 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bütün maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyərdə uçota alınmışdır.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

Risklərin idarə edilməsi Fondun əməliyyatlarının mühüm elementidir. Fondun əməliyyatlarına xas olan risklər kredit riskinə, likvidlik, bazar və əməliyyat risklərinə aiddir. Həmin risklərlə bağlı Fondun risklərin idarə edilməsi siyasəti aşağıda icmal edilir.

Kredit riski. Fond kredit riskinə məruzdur ki, bu, maliyyə öhdəliyi olan bir tərəfin öhdəliyini yerinə yetirməməsi və nəticədə digər tərəfin maliyyə zərərinə məruz qalması riskidir. Fondun pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və investisiyaları kredit riskinə məruz qala bilər. Fond kredit risklərini Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyun tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 2001-ci il 21 dekabr tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 2005-ci il 1 mart tarixli 202 nömrəli Fərmanı, 2010-cu il 10 fevral tarixli 216 nömrəli Fərmanı, 2011-ci il 27 oktyabr tarixli 519 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi Qaydaları"na (bundan sonra birlikdə "Qaydalar") müvafiq olaraq idarə edir

Kredit riski investisiya aktivlərinin düzgün seçilməsi, investisiya aktivlərinin kredit keyfiyyəti və hər investisiya aktivini üzrə investisiya məbləğinin limitlərinin müəyyən edilməsi ilə idarə olunur və nəzarət altında saxlanılır.

Aşağıdakı cədvəldə Fondun saxladığı qiymətli kağızların kredit reytingi haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Cədvəldə beynəlxalq Standard & Poor's, Fitch və Moody's agentliklərinin reytingləri üzrə təsnifat verilmişdir. Aktiv müxtəlif kredit reytinginə malik olduqda təyin edilən daha aşağı reyting istifadə olunur.

2020	AAA	AA	A	BBB	BB	B	D	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri* FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri**	1,255,741	501	872,531	392,255	-	7,098	-	2,528,126
	17,282,945	4,227,468	7,339,181	4,659,678	8,098,834	1,601,316	538	43,209,960

*Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş 1,531,561 min AZN (2019: 972 min AZN) məbləğində nağd pul qalıqları Mərkəzi Bankların kredit reytingləri olmadığına görə yuxarıdakı cədvəldə əks etdirilmir.

**9,072,839 min AZN (2019: 8,036,393 min AZN) məbləğində səhmlər, eləcə də daşınmaz əmlak və özəl səhm fondlarındakı 4,587,616 min AZN (2019: 3,510,925 min AZN) məbləğində investisiya yatırımları yuxarıdakı cədvəldə əks etdirilmir. Fondun daşınmaz əmlak və özəl səhm fondlarındakı investisiyaları üzrə investisiya strategiyaları vardır. Kompleks yoxlama mərhələsində Fond fondların investisiya təcrübələrinin miqyasını, Tam ortağın öncəki investisiyalarında iştirak etmiş pay sahiblərinin rəylərini, işçi heyətinin təhsil və təcrübəsini, fondun təşkili və maliyyə axınlarının idarə olunmasında istifadə olunan maliyyə mexanizmləri ilə bağlı təhlillər aparır və onları 10 ballıq şkala üzrə qiymətləndirir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə daşınmaz əmlak və özəl səhm fondları müvafiq olaraq 8-9 və 7-8 bal civarında qiymətləndirilmişdir.

2019	AAA	AA	A	BBB	BB	B	D	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri* FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri**	1,429,032	4,446	557,992	593,499	-	4,505	-	2,589,474
	15,560,954	4,646,437	10,237,554	7,952,656	7,644,475	2,022,213	913	48,065,202

Səhm portfeli Fondun İzləmə Xətası göstəricilərinə əsaslandığı indekslərin (MSCI World, MSCI Europe ex UK, S&P 100) passiv replikasiyasını əks etdirir. İzləmə Xətası həddi illik olaraq 30 baza dərəcəsi həcmində öncədən müəyyən olunmuşdur.

Eyni zamanda, Fond standart kənarlaşma, riskə məruz dəyər (RMD) və Beta kimi bazar riski göstəricilərini daxili hesabatlarında əks etdirir.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Xarici menecerlər. Qaydalara uyğun olaraq, Fondun valyuta vəsaitinin idarə edilməsinə xarici menecer cəlb edildikdə xarici menecerin özünün və ya onun əsas təsisçisinin kredit reytingi investisiya dərəcəli kredit reytingindən (Baa3 (Moody's) və ya BBB- (Standard & Poor's, Fitch)) aşağı olmamalı, və ya onun aktivlərinin idarə edilməsində beş ildən az olmayan müsbət təcrübəsi, və yaxud dəyəri 1 milyard ABŞ dolları məbləğindən az olmayan aktivlərin idarə edilməsi sahəsində səriştəsi olmalıdır.

Valyuta riski. Valyuta riski xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Fondun pul axınları və aktivlərinin dəyəri əsas xarici valyutaların məzənnələrinin dəyişməsi riskinə məruz qalır. Valyuta riski Investisiya Siyasətinə uyğun olaraq müəyyən valyutalar üçün çəki əmsallarını əks etdirən valyuta yerləşdirilməsinə əsasən idarə olunur. Bundan başqa, Investisiya Siyasətindəki valyuta yerləşdirilməsinə əsasən Fond hedcinq məqsədilə valyuta törəmələrini istifadə etmək hüququna malikdir. Valyutanın yenidən balanslaşdırılması daxili prosedurlara uyğun olaraq rüblük həyata keçirilir. Valyutanın yerləşdirilməsi Fondun çox-aktivli və diversifikasiya edilmiş investisiya portfeli üzrə həyata keçirilir.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Fondun məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

2020	AZN	ABŞ dolları	Avro	İngilis funt sterlinqi	Türk lirəsi	Avstraliya dolları	Rusiya rublu	Digər	Cəmi
Maliyyə aktivləri									
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,622	3,094,142	732,231	157,480	6,981	2,850	5,958	58,423	4,059,687
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	-	35,425,248	13,781,767	3,434,453	499,592	453,544	334,141	2,941,670	56,870,415
Sair maliyyə aktivləri	-	-	7,449	317	-	-	1,519	582	9,867
Cəmi maliyyə aktivləri	1,622	38,519,390	14,521,447	3,592,250	506,573	456,394	341,618	3,000,675	60,939,969
Maliyyə öhdəlikləri									
Borc vəsaitləri	-	-	-	-	-	-	-	(515,327)	(515,327)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,510)	-	(4,662)	(7,067)	-	-	(1,401)	(8,015)	(22,655)
İcarə öhdəlikləri	-	-	-	(72,666)	-	-	(7,388)	-	(80,054)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,510)	-	(4,662)	(79,733)	-	-	(8,789)	(523,342)	(618,036)
Açıq mövqe	112	38,519,390	14,516,785	3,512,517	506,573	456,394	332,829	2,477,333	60,321,933

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə Fondun məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

2019	AZN	ABŞ dolları	Avro	İngilis funt sterlinqi	Türk lirası	Avstraliya dolları	Rusiya rublu	Digər	Cəmi
Maliyyə aktivləri									
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,010	1,980,627	340,082	210,650	4,434	2,108	398	51,137	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	-	29,911,197	22,261,867	3,267,653	585,602	407,745	480,631	2,697,825	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	-	-	-	2,631	-	-	8,917	312	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	1,010	31,891,824	22,601,949	3,480,934	590,036	409,853	489,946	2,749,274	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri									
Borc vəsaitləri	-	-	-	-	-	-	-	(928,066)	(928,066)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	-	(4,246)	(309)	-	-	(1,097)	(10,908)	(17,762)
İcarə öhdəlikləri	-	-	-	(70,386)	-	-	-	(7,406)	(77,792)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	-	(4,246)	(70,695)	-	-	(1,097)	(946,380)	(1,023,620)
Açıq mövqe	(192)	31,891,824	22,597,703	3,410,239	590,036	409,853	488,849	1,802,894	61,191,206

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Valyuta riskinə həssaslıq. Aşağıdakı cədvəldə Fondun 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixinə monetar aktivləri və proqnozlaşdırılan pul axınları üzrə əhəmiyyətli riskləri göstərilir. Təhlil mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda bütün digər dəyişən göstəricilər sabit qalmaqla, valyuta məzənnəsinin manata qarşı məntiqli baxımdan mümkün dərəcədə hərəkət etməsinin təsirini hesablayır.

	İl üzrə mənfəət/(zərərə) təsir		Kapitala təsir	İl üzrə mənfəət/(zərərə) təsir		Kapitala təsir
	31 dekabr 2020			31 dekabr 2019		
AZN/ABŞ dolları	+ 10%	3,851,939	3,851,939	+ 10%	3,189,182	3,189,182
	- 10%	(3,851,939)	(3,851,939)	- 10%	(3,189,182)	(3,189,182)
AZN/Avro	+ 10%	1,451,679	1,824,914	+ 10%	2,259,770	2,566,296
	- 10%	(1,451,679)	(1,824,914)	- 10%	(2,259,770)	(2,566,296)
AZN/İngilis funt sterlinqi	+ 10%	351,252	382,920	+ 10%	341,024	373,815
	- 10%	(351,252)	(382,920)	- 10%	(341,024)	(373,815)
AZN/Türk lirası	+ 10%	50,657	50,657	+ 10%	59,004	59,004
	- 10%	(50,657)	(50,657)	- 10%	(59,004)	(59,004)
AZN/Avstraliya dolları	+ 10%	45,639	45,639	+ 10%	40,985	40,985
	- 10%	(45,639)	(45,639)	- 10%	(40,985)	(40,985)
AZN/Rusiya rublu	+ 10%	33,284	39,998	+ 10%	48,885	57,327
	- 10%	(33,284)	(39,998)	- 10%	(48,885)	(57,327)

Əmtəə riski. Qızılın qiymətindəki dəyişikliklər Fonda təsir göstərir. Aşağıdakı cədvəldə qızılın qiymətinin dəyişməsinin təsiri göstərilir:

AZN/XAU	31 dekabr 2020		31 dekabr 2019	
	10%	-10%	10%	-10%
İl üzrə mənfəət/(zərərə) təsir	1,049,028	(1,049,028)	838,116	(355,825)
Kapitala təsir	1,049,028	(1,049,028)	838,116	(355,825)

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Coğrafi konsentrasiya. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə Fondun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

2020	Azərbaycan	Avropa	Amerika	Asiya	Avstraliya və Okeaniya	Beynəlxalq təşkilatlar	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,531,667	2,148,940	333,613	41,123	4,344	-	4,059,687
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	9,200,558	18,475,024	18,209,878	5,774,565	856,915	4,353,475	56,870,415
Sair maliyyə aktivləri	-	9,285	-	582	-	-	9,867
Cəmi maliyyə aktivləri	10,732,225	20,633,249	18,543,491	5,816,270	861,259	4,353,475	60,939,969
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc vəsaitləri	-	-	-	(515,327)	-	-	(515,327)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,510)	(13,110)	-	(8,035)	-	-	(22,655)
İcarə öhdəlikləri	-	(80,054)	-	-	-	-	(80,054)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,510)	(93,164)	-	(523,362)	-	-	(618,036)
Xalis mövqe	10,730,715	20,540,085	18,543,491	5,292,908	861,259	4,353,475	60,321,933

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

2019	Azərbaycan	Avropa	Amerika	Asiya	Avstraliya və Okeaniya	Beynəlxalq təşkilatlar	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,047	1,861,192	688,693	39,514	-	-	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	9,045,673	22,075,302	17,705,373	5,797,909	1,501,217	3,487,046	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	-	11,548	-	312	-	-	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	9,046,720	23,948,042	18,394,066	5,837,735	1,501,217	3,487,046	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc vəsaitləri	-	-	-	(928,066)	-	-	(928,066)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	(5,652)	-	(10,908)	-	-	(17,762)
İcarə öhdəlikləri	-	(70,386)	-	(7,406)	-	-	(77,792)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	(76,038)	-	(946,380)	-	-	(1,023,620)
Xalis mövqe	9,045,518	23,872,004	18,394,066	4,891,355	1,501,217	3,487,046	61,191,206

Digər risk konsentrasiyaları. Rəhbərlik Fondun portfellerinə dair hesabatlar ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiqlənmiş investisiya qaydalarının müqayisəsinə əsasən kredit riski üzrə konsentrasiyaya nərsəzərət edir və müvafiq məlumatları açıqlayır. 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixinə Fondun risklər üzrə əhəmiyyətli konsentrasiyası olmamışdır.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Faiz dərəcəsi riski. Investisiya portfelində sabit gəlirli qiymətli kağızların payının artması səbəbindən Fond bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və pul axınlarına təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Belə dəyişikliklər faiz marjalarının artmasına, lakin gözlənilməz dəyişikliklər baş verdiyi halda itkilərin azalmasına və ya yaranmasına gətirib çıxara bilər. Rəhbərlik portfel üzrə ortaçəkili investisiya müddətini maksimal 48 ay (4 durasiya) müəyyən edir.

Faiz dərəcəsi riskinə həssaslıq. 31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixinə depozitlər və borc qiymətli kağızları faiz gəliri gətirən idi və bu səbəbdən də onlar faiz dərəcəsi riskinə məruz qalmışdır. Fond bu riski maliyyə bazarlarındakı vəziyyətdən asılı olaraq, investisiya portfelindəki aktivlərin müddətini tədricən artırmaq və ya azaltmaqla idarə edir. Risklərin gündəlik idarə edilməsi və monitorinqi yuxarıda qeyd edilən limitlərə uyğun olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən həyata keçirilir.

Aşağıdakı cədvəldə faiz dərəcəsi 1% dəyişərkən Fondun maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliyin xalis təsiri göstərilir. Faiz dərəcəsi riskinin həssaslığının təhlili "dəyişkən risk göstəricisində məntiqi baxımdan mümkün dəyişiklik" əsasında həyata keçirilmişdir. Belə dəyişmənin dərəcəsi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və rəhbərliyə təqdim edilən risk hesabatlarında əks etdirilir.

Vergidən əvvəlki mənfəətə/(zərərə) təsir:

	31 dekabr 2020		31 dekabr 2019	
	Faiz dərəcəsi 1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi 1%	Faiz dərəcəsi -1%
Aktivlər:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	35	(35)	39	(39)
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	(654,161)	654,161	(612,085)	612,085
Vergidən əvvəlki mənfəətə/(zərərə) xalis təsir	(654,126)	654,126	(612,046)	612,046
Kapitala təsir	(654,126)	654,126	(612,046)	612,046

Likvidlik riski. Rəhbərliyin siyasəti hər bir şəraitdə Fondun öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün likvidliyin lazım olan səviyyədə saxlanılmasından ibarətdir. Likvidlik səviyyəsini təmin etmək üçün 100 milyon ABŞ dollarından az olmayan məbləğdə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri saxlanılır və likvidlik riskinə gündəlik olaraq nəzarət edilir. İl ərzində büdcə transfertlərinə görə likvidlik səviyyəsi Fondun vəsaitlərinin yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınır (yüksək likvidliyə malik borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri sub-portfelinə ən azı 60% investisiya yatırılmalıdır) və bu işə öz növbəsində əlavə olaraq Fondun investisiya portfeli üzrə likvidliyin təmin edilməsinə təkan verir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə öhdəlikləri müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təsnifləşdirilir. Cədvəldə göstərilən öhdəliklərin məbləğinə müqavilə üzrə diskontlaşdırılmamış pul axınları daxildir. Belə diskontlaşdırılmamış pul axınları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlərdən fərqlənir, belə ki, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlər diskontlaşdırılmamış pul axınlarına əsasən hesablanır.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Maliyyə vəziyyəti haqqındakı hesabatdakı maddələr üzrə Fondun aktivlərinin likvidlik riski üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

2020	1 ay a qədər	1 - 3 ay	3 ay - 1 il	1 - 5 il	5 ildən çox	Müddətsiz	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	9,930	-	-	-	4,049,757	4,059,687
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	1,167,565	2,363,982	9,931,936	23,903,179	5,843,298	13,660,455	56,870,415
Sair maliyyə aktivləri	9,867	-	-	-	-	-	9,867
Cəmi maliyyə aktivləri	1,177,432	2,373,912	9,931,936	23,903,179	5,843,298	17,710,212	60,939,969
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc vəsaitləri	(350)	(700)	(3,149)	(529,561)	-	-	(533,760)
İcarə öhdəlikləri	(319)	(913)	(2,212)	(11,891)	(291,495)	-	(306,830)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(22,655)	-	-	-	-	-	(22,655)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(23,324)	(1,613)	(5,361)	(541,452)	(291,495)	-	(863,245)
Likvidlik intervalı	1,154,108	2,372,299	9,926,575	23,361,727	5,551,803	17,710,212	60,076,724
2019	1 ay a qədər	1 - 3 ay	3 ay - 1 il	1 - 5 il	5 ildən çox	Müddətsiz	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	797	-	-	-	2,589,649	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	2,020,129	2,740,790	9,868,602	28,718,165	4,717,517	11,547,317	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	4,283	1,937	5,640	-	-	-	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	2,024,412	2,743,524	9,874,242	28,718,165	4,717,517	14,136,966	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc vəsaitləri	(331)	(4,631)	(14,888)	(984,648)	-	-	(1,004,498)
İcarə öhdəlikləri	(233)	(466)	(2,098)	(10,480)	(245,945)	-	(259,222)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(17,762)	-	-	-	-	-	(17,762)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(18,326)	(5,097)	(16,986)	(995,128)	(245,945)	-	(1,281,482)
Likvidlik intervalı	2,006,086	2,738,427	9,857,256	27,723,037	4,471,572	14,136,966	60,933,344

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi (davamı)

Qiymət riski. Qiymət riski hər hansı qiymətli kağıza və ya onun emitentinə və ya ümumiyyətlə bazara təsir göstərən faktorlara görə maliyyə alətinin bazar qiymətinin dəyişməsi riskidir. Fondun aktivləri ümumi və xüsusi bazar faktorlarının təsiri nəticəsində qiymət riskinə məruz qalır.

	31 dekabr 2020		31 dekabr 2019	
	Qiymətli kağızların qiymətində 1% artım	Qiymətli kağızların qiymətində 1% azalma	Qiymətli kağızların qiymətində 1% artım	Qiymətli kağızların qiymətində 1% azalma
Vergidən əvvəlki mənfəətə/(zərərə) təsir	568,704	(568,704)	596,125	(596,125)
Xalis aktivlərə/kapitala təsir	568,704	(568,704)	596,125	(596,125)

Əməliyyat riski. Əməliyyat riski sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlığı və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuza xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Fond bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini güman edə bilməz, lakin Fond bu riskləri nəzarət sistemi və potensial risklərin izlənməsi və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi yolu ilə idarə edə bilər. Nəzarət sistemində vəzifələrin səmərəli bölünməsi, daxil olma, təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimləndirilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, o cümlədən daxili auditin istifadə edilməsi daxildir.

23. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər

Balansdankənar əməliyyatlar. 11 avqust 2006-cı il tarixdə Fond ilə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi arasında sərbəst (qalıq) büdcə vəsaitlərinin etibarlı idarəetməyə verilməsi haqqında Aktivlərin İdarə Edilməsi Müqaviləsi imzalanmışdır. Bu müqaviləyə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin sərbəst büdcə vəsaitləri Fonda köçürülməli və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə müqavilədə göstərilmiş aktivlərin idarə edilməsi qaydaları əsasında Fondun idarə edilməsinə verilməlidir. Fond bu aktivləri əvəzsiz olaraq Maliyyə Nazirliyinin adından və Maliyyə Nazirliyinin xeyrinə, onun xərcləri və riskləri hesabına idarə edir. 31 dekabr 2020-ci il tarixinə bu aktivlərin ümumi dəyəri hesablanmış faizlər də daxil olmaqla 1,420 milyon AZN (31 dekabr 2019: 2,208 milyon AZN) təşkil etmişdir.

24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar bir və ya bir neçə qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər ilə hər hansı mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilərkən həmin münasibətlərin mahiyyətinin onların hüquqi formasından üstünlüyü prinsipi tətbiq olunur.

Fond və onun əlaqəli tərəfləri hesab olunan törəmə müəssisələr arasında həyata keçirilən əməliyyatlar hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilməmişdir və hazırkı Qeyddə açıqlanmır. Bütün dövlət müəssisələri və onların törəmə müəssisələri Fondla ümumi nəzarəti altında olan müəssisələr hesab olunur. Həmin müəssisələrlə əməliyyatlar aşağıda əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar kimi təqdim edilir:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2020-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

	İllər	Əlaqəli tərəflərdən daxilolmalar	Birgə müəssisələrə investisiyanın balans dəyəri	Əlaqəli tərəflərə köçürmələr	Əlaqəli tərəflərdən alınmış istiqrazların balans dəyəri	Əlaqəli tərəflərdən alınmış istiqrazlar üzrə faiz gəliri	Əlaqəli tərəflərlə bank hesabları	Balansdankənar hesablar
SOCAR	2020	6,438,727						
	2019	14,049,684						
Azərbaycan Qaz Təchizatı Şirkəti	2020	119,872						
	2019	471,371						
Əməliyyat və Podratçı Şirkətlər	2020	823,555						
	2019	883,635						
Dövlət Büdcəsi	2020			12,200,000				
	2019			11,364,300				
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	2020							1,420,128
	2019							2,207,798
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu	2020			199,998				
	2019			200,000				
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı	2020						1,531,561	
	2019						972	
Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi	2020			4,103				
	2019			-				
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı	2020				1,227,638	44,801	116	
	2019				1,436,610	55,614	71	
Cənub Qaz Dəhlizi QSC	2020				4,887,294	106,338		
	2019				4,793,334	169,915		
Mercury Investments and Holdings Ltd.	2020				1,488,853	42,943		
	2019				1,222,709	18,842		
Azerbaijan (ACG) Ltd	2020				230,736	6,419		
	2019				289,931	12,601		
SOCAR (Abşeron)	2020				897,984	41,656		
	2019				875,334	48,502		
SOCAR (Qarabağ)	2020				468,053	19,228		
	2019				427,755	3,382		
"Azerbaijan Rigs" MMC	2020		890,861					
	2019		895,751					
"Capitals Property S.a.r.l" MMC	2020		163,116					
	2019		151,448					

24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

Əsas idarəedici heyət

Əsas idarəedici heyət Fondun İcraçı Direktoru, İcraçı Direktorun Müavini və Maliyyə və Əməliyyatlar Müdiriyyətinin Müdirindən ibarətdir. Əsas idarəedici heyətin üzvlərinin məcmu əmək haqqı və bu kateqoriya daxilində tam məşğulluq ekvivalenti əsasında müəyyən edilən və ödəniş alan rəhbərlərin sayı aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2020	2019
<i>Qısamüddətli ödənişlər:</i>		
- Əmək haqqı xərcləri	306	282
- Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar	67	62
Əsas idarəedici heyətin sayı	3	3

25. Strukturlaşdırılmış müəssisələrdə iştirak payları

Konsolidasiya edilmiş strukturlaşdırılmış müəssisələr. Tokumei Kumiai ("TK") sazişi çərçivəsində bir və ya daha çox mühüm idarəetmə səlahiyyətinə malik olmayan investor ("TK investor") Yaponiya əməliyyat şirkətinə ("TK operator") həmin şirkət tərəfindən həyata keçirilən biznesdə ("TK biznes") mənfəət/zərərlər müqabilində investisiya yatırır. TK-nın vergi statusuna uyğun olaraq, Yaponiya rezident şirkəti TK biznesində müstəqil paya sahib olmalıdır. TK-GK qaydalarına uyğunluq məqsədilə ARDNF və "Mitsubishi UFJ Trust and Banking ("MUTB")" şirkəti "Kirarito Ginza"-nın əldə edilməsinə dair TK sazişi imzalamışdır. Həmin sazişə əsasən "MUTB" Yaponiya rezident şirkəti qismində çıxış edir və TK Biznesi (TK operator tərəfindən əmlakın əldə edilməsi) üçün tələb olunan investisiya məbləğinin 2%-i həcmində, yeni 1,100 milyon Yapon yeni (9,643 min AZN) məbləğində sərmayə yatırmışdır. TK-da nəzərdə tutulan mənfəətin ARDNF-ə ötürülməsi məqsədilə Yaponiya ilə keçmiş Sovet İttifaqı arasında bağlanmış vergi sazişinə əsasən 0% dərəcə ilə ödəmə mənbəyində tutulan TK-GK vergi strukturu seçilmişdir. Həmin saziş üzrə ARDNF-in ümumi investisiya qoyuluşu 51,989 milyon Yapon yeni (455,736 min AZN) təşkil etmişdir. Müvafiq olaraq, ARDNF və "MUTB" TK biznesindəki mənfəət və ya zərərdə proporsional paya sahib olmuşdur. 2016-cı ildə MUTB onun iştirak payını əldə edən və aktivlərin idarəedilməsi meneceri vəzifəsini tutan "PGIM Foreign Investment Inc" tərəfindən əvəzlənmişdir. "PGIM Foreign Investment Inc"-nin Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerləri adından PGIM Real Estate (Yaponiya) şirkəti çıxış edir.

TK operator investorlardan əldə etdiyi vəsait hesabına Tokio şəhərinin Ginza rayonunda yerləşən ticarət kompleksi üçün 52,300 milyon Yapon yeni məbləğində (458,462 min AZN) sərmayə yatırmışdır. Daşınmaz əmlak MUBS 40-da nəzərdə tutulan investisiya mülkiyyəti anlayışına cavab verir. ARDNF TK operator ilə investisiya mülkiyyətinin inkişafı və idarə edilməsinə dair Strateji Planı özündə əks etdirən Saziş imzalamışdır. TK operator həmin Sazişə və Strateji Plana uyğun olaraq şirkəti idarə edir.

TK sazişi investisiya mülkiyyətinin idarə edilməsi və inkişafı ilə əlaqədar Fondun hüquqlarını məhdudlaşdırır. Buna görə, MHBS 12-nin tələbinə əsasən TK operator konsolidasiya edilməmiş strukturlaşdırılmış müəssisələr kateqoriyasına aid edilir. MHBS 12-yə uyğun olaraq, strukturlaşdırılmış müəssisə elə müəssisədir ki, onun idarə edilməsi və üzərində nəzarət həyata keçirilərkən səsvermə və ya bənzər hüquqlar üstünlük təşkil edən amil olmur. Bu struktura əsasən yalnız inzibati məsələlərlə bağlı səsvermə hüquqları və Şirkətin əhəmiyyətli fəaliyyəti müqavilə vasitəsilə idarə olunur.

TK sazişinin spesifik xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq rəhbərlik hesab edir ki, ARDNF və TK operator arasında rəhbər/agent münasibətləri mövcuddur. MHBS 10-a uyğun olaraq investor agentə həvalə edilən qərarın qəbul edilməsi səlahiyyətlərini rəhbər/investorun özü tərəfindən saxlanılan səlahiyyətlər kimi hesab edir. Rəhbərlik MHBS 10-nun B60-cı bəndini və Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerlərinin payına düşən məhdudlaşdırılmış 2% investisiyasını nəzərə alaraq hesab edir ki, TK operator ARDNF-in agentidir və buna görə də ARDNF investisiya obyektini konsolidasiya etməlidir.

26. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

"Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2021-ci il büdcəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 30 dekabr tarixli Fərmanına uyğun olaraq, Fondun 2021-ci il büdcəsinin gəlirləri və xərcləri müvafiq olaraq 8,001,169 min AZN və 12,249,436 min AZN məbləğində təsdiq edilmişdir.

Fondun 2021-ci il büdcəsinin əsas xərcləri aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

- Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinə transfertin yuxarı həddi – 12,200,000 min AZN;
- "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın maliyyələşdirilməsi – 20,534 min AZN;
- Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər – 28,902 min AZN.

COVID-19 pandemiyası. Azərbaycan Hökuməti dünyada və Azərbaycanda COVID-19 virusu ilə bağlı hazırkı sanitariya-epidemioloji vəziyyətin davamlı olaraq monitorinqini aparır və ölkədə xüsusi karantin rejiminin müddətinin 1 iyun 2021-ci il tarixinədək uzadılmasına qərar verilmişdir.

Eyni zamanda, Azərbaycanda virusun yayılma dinamikasında müəyyən sabitlik nəzərə alınaraq, hökumət 18 yanvar 2021-ci il tarixindən xüsusi karantin rejimi ilə bağlı məhdudiyyətlərin bir qismini yumşaltmışdır.

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiqləndiyi tarixə hesabat dövründən sonra COVID-19 ilə əlaqədar baş verən hadisələr Fonda əhəmiyyətli dərəcədə təsir etməmiş və Fondun fəaliyyətində fasilə yaranmamışdır. Fondun rəhbərliyi yuxarıdakı hadisələrin Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsirini gözləmir.